

การศึกษาผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
ในภาคธุรกิจเอกชน

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

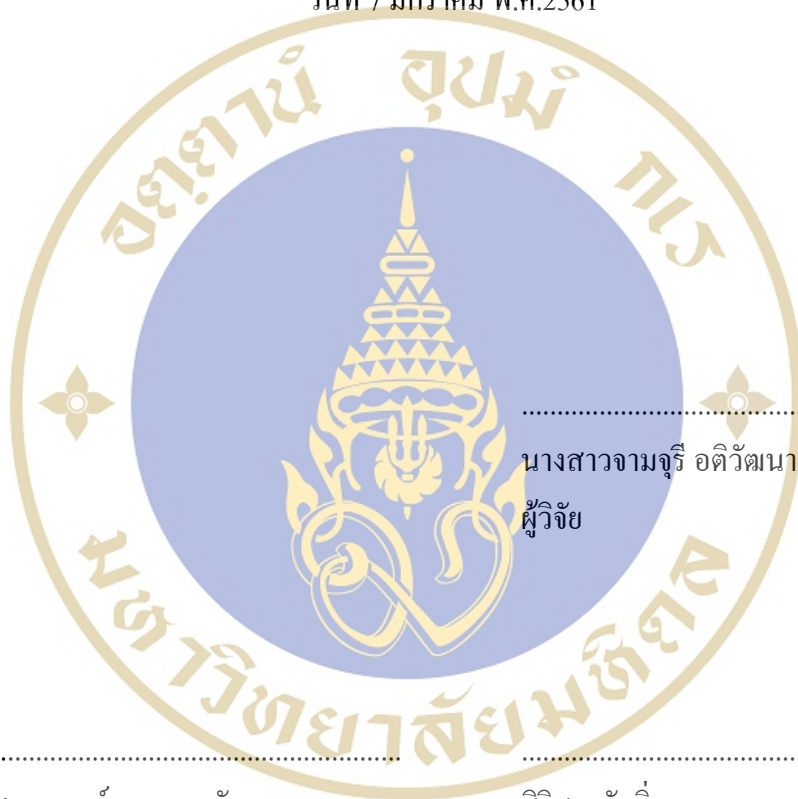
เรื่อง

การศึกษาผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
ในภาคธุรกิจเอกชน

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วันที่ 7 มกราคม พ.ศ.2561

นางสาวจามจุรี อติวัฒนานนท์
ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรเกษม กันตามระ,

Ed.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ศิริสุข รักถิ่น,

Ph.D.

ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

ดวงพร อาภาศิลป์,

Ph.D.

คณบดีวิทยาลัยการจัดการ

มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์จุฑามาศ แก้วพิจิตร,

Ph.D.

กรรมการสอบสารนิพนธ์

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ในภาคธุรกิจเอกชน ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเกษม กันตามระ ที่ให้ความกรุณาและสละเวลาในการให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง ติดตามแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาการทำวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนวิชาความรู้ที่ได้รับ การถ่ายทอดจากอาจารย์ทุกท่านตลอดช่วงการศึกษาในวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำงานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ในกลุ่มสาขาการจัดการธุรกิจ BMI19A ที่คอยส่งเสริม ให้กำลังใจ และสร้างแรงจูงใจในการศึกษาและมิตรภาพที่ดีต่อกัน

ขอขอบคุณเพื่อน นิดิ จุฬาฯ ที่ให้คำปรึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย และความ ร่วมมือในการสัมภาษณ์สำหรับการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณครอบครัว บิดา มารดา พี่สาว น้องชาย และแสนสิน ว่องกลีกร ผู้อยู่เบื้องหลัง ความสำเร็จ เป็นกำลังใจ และแรงสนับสนุนสำคัญในการทำวิจัยนี้

ขอขอบคุณ บริษัท เอซิสเอสโซซิเอทส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ทั้งหัวหน้าและเพื่อน ร่วมงานที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสในการศึกษาปริญญาโทนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจจะ ทำการศึกษาในอนาคต หรือเป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทาง ปัญญาในภาคธุรกิจเอกชนต่อไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอรับไว้และขออภัยมา ณ ที่นี้

จามจรี อติวัฒนานนท์

การศึกษาผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน
 THE EFFECT OF REGISTRATION FOR INTELLECTUAL PROPERTY PROTECTION IN THE
 PRIVATE SECTOR

จามจรี อติพัฒนานนท์ 5950001

กจ.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรเกษม กันตามระ, Ed.D., ศิริสุข รักถิ่น, Ph.D.,
 รองศาสตราจารย์จุฑามาศ แก้วพิจิตร, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสืบค้น วิเคราะห์ เอกสาร รวมทั้งแนวคิดทฤษฎี กฎหมายและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินปัญญา (Documentary Research) ใช้รูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยมีเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าเป็น การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เป็นคำถามแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) คือการสัมภาษณ์ที่มีชุดคำถามเตรียมไว้ก่อนการสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐและ ผู้ประกอบการภาคธุรกิจเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 21 คน เพื่อศึกษาหาผลกระทบของการจดทะเบียน คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา พร้อมทั้งหาแนวทางการวางแผนพัฒนาในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาของ ภาคธุรกิจเอกชนเพื่อนำไปสู่การใช้ทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีระยะเวลา ในการศึกษาในเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน พ.ศ. 2560

ผลการศึกษาพบว่าผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาค ธุรกิจเอกชน มีประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณา ประกอบไปด้วย ปัญหาหรือข้อเสียที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ หากไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ประโยชน์หรือข้อดีที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจหากจด ทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการวางแผนการดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อ ประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนในภาคเอกชน

คำสำคัญ: การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา/ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา/ ภาคธุรกิจเอกชน

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ความหมายของทรัพย์สินทางปัญญา	5
2.1.1 ลิขสิทธิ์	6
2.1.2 สิทธิบัตร	7
2.1.3 เครื่องหมายการค้า	8
2.2 ขั้นตอนการจดทะเบียน การได้สิทธิคุ้มครอง และค่าธรรมเนียมของทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย	8
2.2.1 ลิขสิทธิ์	9
2.2.2 สิทธิบัตร	10
2.2.3 เครื่องหมายการค้า	14
2.3 การคำนวณประโยชน์ของการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการด้วยทรัพย์สินทางปัญญา จากการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับภาคธุรกิจเอกชน	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย	18
3.1	18
3.2	18
3.3	19
3.4	19
3.5	20
3.6	20
บทที่ 4	
ผลการวิจัย	21
4.1	21
4.2	25
4.2.1	26
4.2.2	30
4.3	32
4.3.1	32
4.3.2	33
4.3.3	35
บทที่ 5	
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	36
5.1	36
5.1.1	36
5.1.2	37
5.1.3	37
5.2	37
5.2.1	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2.2 การสร้างตระหนักรู้ในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาทุกภาคส่วนขององค์กรธุรกิจ	38
5.2.3 การวางแผนการดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาควบคู่ไปกับแผนการดำเนินงานของภาคธุรกิจเอกชนอย่างครบวงจร	39
5.2.4 ภาคธุรกิจเอกชนควรมีหน่วยงานหรือฝ่ายที่ดูแลงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาโดยเฉพาะ	39
5.2.5 การสร้างแรงจูงใจในการในการคิดค้นและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา	39
5.3 ข้อจำกัดในการวิจัยและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	40
5.3.1 กลุ่มตัวอย่างที่จำกัด	40
5.3.2 ขอบเขตการศึกษา	40
5.3.2 ประเภททรัพย์สินทางปัญญา	40
บรรณานุกรม	41
ภาคผนวก	43
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์	44
ประวัติผู้วิจัย	47

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า	
4.1	แสดงการคัดกรองข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ บทความที่ 1, 2	22
4.2	แสดงการคัดกรองข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ บทความที่ 3, 4	23
4.3	ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความข้อมูลจากบทความที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน บทความที่ 1, 2, 3 และ 4	24
4.4	สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ โดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 4 คน เกี่ยวกับการดำเนินการกระบวนการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตาม กฎหมาย	26
4.5	สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน โดยสัมภาษณ์บริษัทเอกชนและผู้ประกอบการ จำนวน 6 คน	27
4.6	สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทกฎหมายจำนวน 11 คน	28
4.7	ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความบทสัมภาษณ์ภาครัฐ เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน	30
4.8	ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความบทสัมภาษณ์ภาคเอกชน บริษัทเอกชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ในภาคธุรกิจเอกชน	30
4.9	ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความบทสัมภาษณ์ภาคเอกชน ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สิน ทางปัญญาของบริษัทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน	31

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า	
2.1	ขั้นตอนการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ อ้างอิงจากรายงานประจำปี 2559	9
2.2	ขั้นตอนการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ อ้างอิงจากรายงานประจำปี 2559	11
2.3	ขั้นตอนการจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร อ้างอิงจากเว็บไซต์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาเรียบเรียงใหม่โดยผู้วิจัย	12
2.4	ขั้นตอนการจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบ อ้างอิงจากรายงานประจำปี 2559	14
2.5	ขั้นตอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า อ้างอิงจากรายงานประจำปี 2559	15

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพย์สินทางปัญญาแม้จะเป็นทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้เหมือนทรัพย์สินชนิดอื่น แต่สิทธิของทรัพย์สินทางปัญญาก็ส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจเอกชนรวมถึงผู้ประกอบการเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นสิทธิที่กฎหมายรับรองให้แก่เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาครอบครองสิทธิแต่เพียงผู้เดียวนั้น (Exclusive Rights) เจ้าของสิทธิสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญานั้นในการดำเนินกิจการธุรกิจต่างๆ แต่เพียงผู้เดียว จึงกล่าวได้ว่า ทรัพย์สินทางปัญญาจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินธุรกิจ สามารถเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในด้านธุรกิจเพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เดิมเป็นนวัตกรรมใหม่ที่มีประโยชน์ต่อองค์กร นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือปกป้องสิทธิไม่ให้ผู้อื่นหรือคู่แข่งมาดำเนินการซ้ำหรือลอกเลียนแบบในผลิตภัณฑ์หรือบริการของเจ้าของสิทธิ จึงเรียกว่าสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ต่อภาคธุรกิจเอกชนอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จากทรัพย์สินทางปัญญาของภาคธุรกิจเอกชนนั้นจะต้องมีการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญากับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีขั้นตอนหลักเกณฑ์เงื่อนไขตามกฎหมาย การตรวจสอบที่ใช้ระยะเวลา ค่าธรรมเนียมรัฐ และค่าใช้จ่ายต่างๆ มากมาย ทำให้ภาคธุรกิจเอกชนบางส่วนเห็นว่าไม่คุ้มค่ากับเวลาและเงินที่เสียไป ไม่เห็นความสำคัญของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ในบางกรณีภาคธุรกิจเอกชนนั้นจะตระหนักถึงการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาต่อเมื่อมีเรื่องเสียหายต่อธุรกิจของตนก่อน จากนั้นจึงตัดสินใจดำเนินการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งในกรณีนี้ภาคธุรกิจเอกชนจะเสียทั้งเวลาและเงินมากกว่าเดิม อีกทั้งไม่รับประกันว่าจะได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานี้หรือไม่ เนื่องจากอาจเป็นการขอรับความคุ้มครองเมื่อสายเกินไป

ในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจมีการแข่งขันกันสูง ด้วยเทคโนโลยีและวิวัฒนาการใหม่ที่พัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องและไร้พรมแดน หากภาคธุรกิจเอกชนไม่สนใจปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาในผลิตภัณฑ์หรือบริการของตนเองนั้น จะมีผลกระทบทำให้ความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจน้อยลง ช่องทางในการดำเนินธุรกิจก็น้อยลง และอาจถูกคู่แข่งทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้าแทรกแซงส่วนแบ่งทางการตลาด จนอาจถึงขั้นยึดครองส่วนแบ่งการตลาดทั้งหมดไปได้

การจดทะเบียนเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในผลิตภัณฑ์หรือบริการ จึงเป็นเรื่องสำคัญในการดำเนินธุรกิจสำหรับภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งเป็นรากฐานส่งเสริมศักยภาพในการดำเนินธุรกิจและการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น อีกทั้งเป็นภูมิคุ้มกันปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาของเจ้าของธุรกิจทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศด้วย อย่างไรก็ตามการถึงตระหนักรู้ถึงเรื่องความสำคัญและประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญาของภาคธุรกิจยังมีไม่มากนัก รวมถึงไม่มีการวางแผนดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจเอกชนไม่สามารถใช้ทรัพย์สินทางปัญญาให้ก่อเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดได้

ดังนั้น จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่า ผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชนเป็นอย่างไร เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างการจดทะเบียนคุ้มครองและการไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน เพื่อสร้างความตระหนักรู้ของความสำเร็จและประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญาในการดำเนินงานของภาคธุรกิจเอกชน นอกจากนี้จะได้้นำผลที่ได้จากการวิจัยนี้มาประมวลผลและสามารถนำมาวางแผนเป็นแนวทางการดำเนินงานในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับภาคธุรกิจเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไปในอนาคตได้

1.2 คำถามการวิจัย

1. ผลกระทบและข้อแตกต่างของการจดทะเบียนและการไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน คืออะไร
2. ความสำคัญและประโยชน์ระหว่างการจดทะเบียนและการไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน
3. การวางแผนแนวทางในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่เหมาะสมกับภาคธุรกิจเอกชน

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบและข้อแตกต่างของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน
2. เพื่อให้ภาคธุรกิจเอกชนตระหนักรู้ในเรื่องความสำคัญและประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญา

3. เพื่อให้ภาคธุรกิจเอกชนสามารถวางแผนแนวทางการดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสืบค้น วิเคราะห์ เอกสาร รวมทั้งแนวคิดทฤษฎี กฎหมายและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา (Documentary Research) โดยในการศึกษานี้จะจำกัดเฉพาะทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และ เครื่องหมายการค้า เนื่องจากเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีผลกระทบต่อภาคเอกชนธุรกิจมากที่สุด โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 จนถึงปัจจุบัน โดยอ้างอิงจากรายงานประจำปีของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

นอกจากนี้ยังมีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐและผู้ประกอบการภาคธุรกิจเอกชนเพื่อศึกษาหาผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาพร้อมทั้งหาแนวทางการวางแผนพัฒนาในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาของภาคธุรกิจเอกชนเพื่อนำไปสู่การใช้ทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ครั้งนี้เป็นสองกลุ่ม ได้แก่ ภาครัฐ และภาคเอกชน

1. ภาครัฐ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจากรัฐในการดำเนินกระบวนการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมาย เป็นการถามคำถามขั้นตอนการยื่นจดทะเบียน ระยะเวลา ข้อดี ข้อเสีย ควรพัฒนากระบวนการอย่างไร เป็นต้น

- สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา 4 คน

2. ภาคเอกชน ผู้ประกอบการที่ต้องการดำเนินการขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมาย เป็นการถามคำถามการวางแผนการยื่นทะเบียน การตระหนักรู้ถึงความสำคัญและประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญา ระยะเวลา ข้อดี ข้อเสีย ควรพัฒนาส่วนใด อย่างไร เป็นต้น

- สัมภาษณ์บริษัทเอกชนและผู้ประกอบการ 6 คน
- สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทกฎหมาย 11 คน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงผลกระทบและข้อแตกต่างของการจดทะเบียนและการไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน

2. ทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ระหว่างการจัดและการไม่จัดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน
3. ทราบถึงการวางแผนแนวทางในการจัดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่เหมาะสมกับภาคธุรกิจเอกชน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจ เอกชน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารต่างๆ รวมทั้งแนวคิดทฤษฎี กฎหมายและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับประเด็นดังกล่าวเพื่อใช้ในการประกอบการวิจัย โดยจะมีย่อสรุปประกอบดังต่อไปนี้

1. ความหมายของทรัพย์สินทางปัญญา
2. ขั้นตอนการจดทะเบียน การได้สิทธิคุ้มครอง และค่าธรรมเนียมของทรัพย์สินทางปัญญา ในประเทศไทย
3. ประโยชน์ของการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการด้วยทรัพย์สินทางปัญญาจากการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

2.1 ความหมายของทรัพย์สินทางปัญญา

กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ได้ให้คำนิยามของ คำว่า ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานอันเกิดจากการประดิษฐ์ คิดค้นหรือสร้างสรรค์ของมนุษย์ ซึ่งเน้นที่ผลผลิตของสติปัญญา และความชำนาญ โดยไม่คำนึงถึงชนิดของการสร้างสรรค์หรือวิธีในการแสดงออกทรัพย์สินทางปัญญา อาจแสดงออกในรูปแบบของสิ่งของที่จับต้องได้ เช่น สินค้าต่างๆ หรือในรูปแบบของสิ่งของที่จับต้องไม่ได้ เช่น บริการแนวคิดในการดำเนินธุรกิจ กรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม

ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ

1. ลิขสิทธิ์ คือ ผลงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ การใช้สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะในการสร้างสรรค์งานให้เกิดขึ้นซึ่งถือเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ
2. ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม คือ ผลงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่เกี่ยวกับสินค้าอุตสาหกรรม ได้แก่ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ความลับทางการค้า แบบผังภูมิวงจรแผง (เอกสารความรู้, ทรัพย์สินทางปัญญา INTELLECTUAL PROPERTY, กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์)

โดยในการศึกษาวิจัยนี้จะศึกษาทรัพย์สินทางปัญญาจำกัดเฉพาะ ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และ เครื่องหมายการค้าเท่านั้น เนื่องจากเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีการยื่นคำขอจดทะเบียน ณ กรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นจำนวนมากที่สุด จำนวนมากกว่าหนึ่งหมื่นคำขอขึ้นไปต่อปี (อ้างอิงจากรายงานประจำปี 2559, กรมทรัพย์สินทางปัญญา)

นอกจากนี้ แนวทางการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันการเงิน สมาคม ผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย (www.vat.oir.th) ได้กำหนดประเภททรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำมาเป็นหลักประกันการกู้ยืมไว้ 3 ประเภท ได้แก่ ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า ดังนั้น ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้าจึงถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีมูลค่าในเชิงพาณิชย์และส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจเอกชนเป็นอย่างมาก

2.1.1 ลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์ หมายถึง สิทธิที่กฎหมายให้ความคุ้มครองแก่เจ้าของลิขสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ เกี่ยวกับงานสร้างสรรค์ที่ตนได้กระทำขึ้นในงานอันมีลิขสิทธิ์นั้น หลักเกณฑ์ในการพิจารณางานอันมีลิขสิทธิ์ ได้แก่ เป็นงานที่แสดงออกถึงความคิด (Expression of Idea) ริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยตนเอง (Originality) มีการทุ่มเทกำลังความรู้ความสามารถ ความตั้งใจวิริยะอุตสาหะในการสร้างสรรค์ (Sweat & Labour and Judgment) และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน อันได้แก่ งานสร้างสรรค์ประเภทต่อไปนี้ (เอกสารความรู้, กฎหมายลิขสิทธิ์, ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง)

- วรรณกรรม คือ งานนิพนธ์ เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ ปาฐกถา เทศนา คำปราศรัย สุนทรพจน์ และ โปรแกรมคอมพิวเตอร์
- นาฏกรรม คือ งานเกี่ยวกับการรำ การเต้น การทำท่า หรือการแสดงที่ประกอบขึ้นเป็นเรื่องราว และการแสดงโดยวิธีใด
- ศิลปกรรม คือ งานจิตรกรรม งานประติมากรรม งานภาพพิมพ์ งานสถาปัตยกรรม งานภาพถ่าย งานภาพประกอบ งานศิลปประยุกต์
- ดนตรีกรรม คือ งานเกี่ยวกับเพลงที่แต่งขึ้นเพื่อบรรเลงหรือขับร้องไม่ว่าจะมีทำนองและคำร้องหรือมีทำนองอย่างเดียว รวมถึงโน้ตเพลงหรือแผนภูมิเพลงที่ได้แยกและเรียบเรียงเสียงประสานแล้ว
- โสตทัศนวัสดุ คือ งานอันประกอบด้วยลำดับของภาพโดยบันทึกลงในวัสดุอันสามารถนำมาเล่นซ้ำได้อีก

- ภาพยนตร์ คือ โสตทัศนวัสดุอันประกอบด้วยลำดับของภาพซึ่งสามารถนำออกมาฉายต่อเนื่องได้อย่างภาพยนตร์
- สิ่งบันทึกเสียง คือ งานอันประกอบด้วยลำดับของเสียงดนตรี เสียงการแสดง หรือเสียงอื่นใดโดยบันทึกลงในวัสดุอันสามารถที่จะนำมาเล่นซ้ำได้อีก
- งานแพร่เสียงแพร่ภาพ คือ งานที่นำออกสู่สาธารณชนโดยการแพร่เสียงทางวิทยุกระจายเสียง การแพร่เสียงหรือภาพทางวิทยุโทรทัศน์ หรือวิธีอื่นอันคล้ายคลึงกัน
- งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

2.1.2 สิทธิบัตร

สิทธิบัตร หมายถึง หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเกี่ยวกับการประดิษฐ์คิดค้นหรือการออกแบบ เพื่อให้ได้สิ่งของ เครื่องใช้หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันประเภทของสิทธิบัตรตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มีอยู่ สามประเภท ได้แก่ (เอกสารความรู้, กฎหมายสิทธิบัตร, ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง)

2.1.2.1 สิทธิบัตรการประดิษฐ์ คือ การคิดค้นเกี่ยวกับกลไก โครงสร้าง ส่วนประกอบของสิ่งของเครื่องใช้ เช่น กลไกการทำงานของเครื่องยนต์ สูตยารักษาโรค หรือการคิดค้นกรรมวิธีในการผลิตสิ่งของ เช่น วิธีการในการผลิตสินค้า วิธีการในการเก็บรักษาพืชผักผลไม้ไม่ให้เน่าเสียเร็วเกินไป เป็นต้น โดยจะต้องมีคุณสมบัติครบทั้งสามอย่าง ดังต่อไปนี้

- เป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ คือ ยังไม่เคยมีจำหน่ายหรือขายมาก่อนหรือยังไม่เปิดเผยรายละเอียดของสิ่งประดิษฐ์ในทุกรูปแบบมาก่อน
- มีขั้นตอนการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น คือ ไม่เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถทำได้ง่าย โดยผู้มีความรู้ในระดับธรรมดา หรืออาจพูดได้ว่า มีการแก้ไขปัญหามาทางเทคนิคของสิ่งประดิษฐ์ที่มีมาก่อนได้
- สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตอุตสาหกรรม หัตถกรรม เกษตรกรรม และพาณิชย์กรรมได้

2.1.2.2 อนุสิทธิบัตร คือ เป็นการให้ความคุ้มครองสิ่งประดิษฐ์คิดค้น เช่นเดียวกับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ แต่แตกต่างกันตรงที่การประดิษฐ์ที่จะขอรับอนุสิทธิบัตรเป็นการประดิษฐ์ที่มีการปรับปรุงเพียงเล็กน้อย และมีประโยชน์ใช้สอยที่มากขึ้น โดยจะต้องมีคุณสมบัติครบทั้งสองอย่าง ดังต่อไปนี้

- เป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ คือ ยังไม่เคยมีจำหน่ายหรือขายมาก่อนหรือยังไม่เปิดเผยรายละเอียดของสิ่งประดิษฐ์ในทุกรูปแบบมาก่อน

- สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตอุตสาหกรรม หัตถกรรม เกษตรกรรม และพาณิชยกรรมได้

2.1.2.3 สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ คือ การออกแบบรูปร่าง ลวดลาย หรือสีสันทึ่มองเห็นได้จากภายนอก เช่น โทรศัพท์ รถยนต์ แก้วน้ำที่มีรูปร่างเหมือนรองเท้า โดยจะต้องมีคุณสมบัติครบทั้งสองอย่าง ดังต่อไปนี้

- เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ คือ เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่เคยมีหรือขายมาก่อน หรือยังไม่เคยเปิดเผยในทุกรูปแบบมาก่อน

- สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตทางอุตสาหกรรมหรือหัตถกรรมได้

2.1.3 เครื่องหมายการค้า

เครื่องหมายการค้า หมายถึง เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์หรือตราที่ใช้กับสินค้าหรือบริการ ซึ่งเครื่องหมายที่ให้ความคุ้มครองตาม พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 คุณสมบัติของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนได้ (เอกสารความรู้, กฎหมายเครื่องหมายการค้า, ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง)

- เป็นเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ คือ เครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะทำให้ประชาชนหรือผู้บริโภคทราบและเข้าใจว่า เครื่องหมายการค้าที่แตกต่างไปจากสินค้าหรือบริการอื่น
- ไม่เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่บุคคลอื่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว และไม่ใช่อะไรที่ลอกเลียนแบบเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้แล้ว

- ไม่เป็นเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะต้องห้าม เช่น ไม่เป็นเครื่องหมายที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

2.2 ขั้นตอนการจดทะเบียน การได้สิทธิคุ้มครอง และค่าธรรมเนียมของทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย

สำหรับการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้าในประเทศไทยนั้น สามารถกระทำได้โดยการคำขอ ต่อนายทะเบียน ณ กลุ่มบริการตรวจรับคำขอ

ชั้น 3 กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ที่อยู่ 563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

2.2.1 ลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์เป็นสิทธิที่กฎหมายให้ความคุ้มครองโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องจดทะเบียน แต่อย่างไรก็ตามสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนข้อมูลลิขสิทธิ์ได้ โดยการยื่นคำขอ ณ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารคำขอที่แจ้งข้อมูลมา และออกเป็นหนังสือรับรองลิขสิทธิ์ให้ ขั้นตอนการยื่นคำขอจดทะเบียนลิขสิทธิ์ ตามตารางที่ 2.1 นี้

ระยะเวลาคุ้มครองของลิขสิทธิ์ บุคคลธรรมดาคุ้มครองตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์และนับไปอีก 50 ปีหลังจากผู้สร้างสรรค์เสียชีวิตลง ส่วนนิติบุคคลคุ้มครอง 50 ปีนับแต่วันสร้างสรรค์

ลิขสิทธิ์ไม่มีค่าธรรมเนียมรัฐในการจดทะเบียนแจ้งข้อมูล โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะออกหนังสือรับรองสิทธิให้โดยประมาณไม่เกิน 1-2 เดือนนับจากวันยื่นคำขอ

ภาพที่ 2.1 ขั้นตอนการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ อ้างอิงจากรายงานประจำปี 2559

ที่มา: กรมทรัพย์สินทางปัญญา, หน้า 73 เรียบเรียงใหม่โดยผู้วิจัย

ตามความเห็นของผู้วิจัยลิขสิทธิ์ก่อนข้างเป็นสิทธิที่ให้ความคุ้มครองอย่างจำกัดเนื่องจากการจดทะเบียนบันทึกข้อมูลกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาเท่านั้น เจ้าของสิทธิยังต้องมีเอกสารหลักฐานเพื่อพิสูจน์ถึงการเป็นเจ้าของอื่นๆ อีก ในกรณีที่มีการฟ้องร้องเกิดขึ้น

2.2.2 สิทธิบัตร

ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร ได้แบ่งประเภทสิทธิบัตรเป็นสามประเภทซึ่งมีขั้นตอนการได้สิทธิคุ้มครอง และค่าธรรมเนียมที่แตกต่างกันไป

2.2.2.1 สิทธิบัตรการประดิษฐ์ ให้ความคุ้มครอง ผลิดภัณฑ์ กรรมวิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธีที่มีอยู่ โดยจะต้องมีคุณสมบัติครบสามข้อ ดังที่กล่าวไปแล้วในหัวข้อ 2.1.2.1 จึงจะสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนและชำระค่ายื่นคำขอจดทะเบียนได้ จากนั้นกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารคำขอในเบื้องต้น (Preliminary Examination) คือการตรวจสอบเพียงเบื้องต้นภายในระยะเวลา 10 เดือน โดยจะพิจารณาข้อถ้อยสิทธิว่าขัดต่อกฎหมายหรือไม่ พิจารณาแบบพิมพ์คำขอถูกต้องหรือไม่ พิจารณาเอกสารชั้นพื้นฐานถูกต้องหรือไม่ เมื่อผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นนี้ ทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะมีหนังสือแจ้งให้ชำระค่าประกาศโฆษณา (Publication) เมื่อประกาศโฆษณาจนครบกำหนด 90 วันและไม่มีผู้ใดคัดค้าน จากนั้นกรมทรัพย์สินทางปัญญามีหนังสือแจ้งให้ชำระค่ายื่นตรวจสอบการประดิษฐ์ (Substantive examination) คือการตรวจสอบเนื้อหาการประดิษฐ์อย่างละเอียดภายในระยะเวลา 38.5 เดือน โดยจะพิจารณาถึงขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้นของงานประดิษฐ์ (Inventive Step) แต่หากระหว่างประกาศโฆษณามีผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำคัดค้านให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบว่าสิทธิบัตรนี้ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายหรือไม่ หากตรวจสอบพบว่าสิทธิบัตรนี้ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย สิทธิบัตรนี้อาจจะถูกเพิกถอนได้ จากนั้นเมื่อผ่านการตรวจสอบทั้งหมด กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงจะรับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญสิทธิบัตรให้ ขั้นตอนการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ตามตารางที่ 2.2 นี้ (ข้อมูลค่าธรรมเนียมจากเว็บไซต์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา, <https://www.ipthailand.go.th>)

ระยะเวลาคุ้มครองของสิทธิบัตรการประดิษฐ์ 20 ปีนับแต่วันที่ยื่นคำขอ
ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ไม่รวมค่าธรรมเนียมการแก้ไขเพิ่มเติมคำขอ)

- ยื่นคำขอจดทะเบียน 500 บาท
- ประกาศโฆษณา 250 บาท
- ยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ 250 บาท
- รับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญ 500 บาท

ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ อ้างอิงจากรายงานประจำปี 2559
ที่มา: กรมทรัพย์สินทางปัญญา, หน้า 70 เรียบเรียงใหม่โดยผู้วิจัย

ตามความเห็นของผู้วิจัย สิทธิบัตรการประดิษฐ์เป็นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ครอบคลุม แข็งแรง และได้รับการจดทะเบียนยากมากที่สุด เนื่องจากมีการตรวจสอบคำขอเบื้องต้นและตรวจสอบคุณสมบัติขั้นต้นของการประดิษฐ์ตามหลักเกณฑ์ที่ทั่วโลกยอมรับ แต่อย่างไรก็ตาม การได้รับจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ใช้เวลานานมากกว่าระยะเวลาตามที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้กำหนดไว้ ซึ่งบางคำขออาจจะได้รับการจดทะเบียนสิทธิบัตรก็ใช้เวลานานถึง 6-7 ปี นับแต่วันที่ยื่นคำขอ จนอาจทำให้ผู้ยื่นคำขอไม่ยอมดำเนินการจดทะเบียนคุ้มครองในสิทธิบัตรการประดิษฐ์นี้

2.2.2.2 อนุสิทธิบัตร ให้ความคุ้มครอง ผลผลิตภัณฑ์ กรรมวิธี กรรมวิธีการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธีที่มีอยู่ โดยจะต้องมีคุณสมบัติครบสองข้อ ดังที่กล่าวไปแล้วในหัวข้อ 2.1.2.2

จึงจะสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนได้ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะตรวจสอบแต่ความถูกต้องของเอกสารคำขอในเบื้องต้น จึงจะสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนและชำระค่ายื่นคำขอจดทะเบียนได้ จากนั้นกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารคำขอ

ในเบื้องต้น (Preliminary Examination) คือการตรวจสอบเพียงเบื้องต้นภายในระยะเวลา 6.5 เดือน โดยการพิจารณาจะใช้หลักเกณฑ์เดียวกับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เมื่อผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นนี้ ทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะมีหนังสือแจ้งรับจดทะเบียนและให้ชำระค่าประกาศโฆษณา (Publication) เมื่อประกาศโฆษณาแล้วภายใน 1 ปี ผู้มีส่วนได้เสียสามารถขอให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบอนุสิทธิบัตรนี้ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายหรือไม่ หากตรวจสอบพบว่าอนุสิทธิบัตรนี้ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย อนุสิทธิบัตรนี้จะถูกเพิกถอนได้ ขั้นตอนการจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร ตามตารางที่ 2.3 นี้ (ข้อมูลค่าธรรมเนียมจากเว็บไซต์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา, <https://www.ipthailand.go.th>)

ระยะเวลาคุ้มครองของอนุสิทธิบัตร 6 ปี นับแต่วันที่ยื่นคำขอและขอขยายได้อีกสองครั้ง ครั้งละ 2 ปี
ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร (ไม่รวมค่าธรรมเนียมการแก้ไขเพิ่มเติมคำขอ)

- ยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตร 250 บาท
- ยื่นคำขอให้ตรวจสอบ -
- รับจดทะเบียนและประกาศโฆษณา 500 บาท

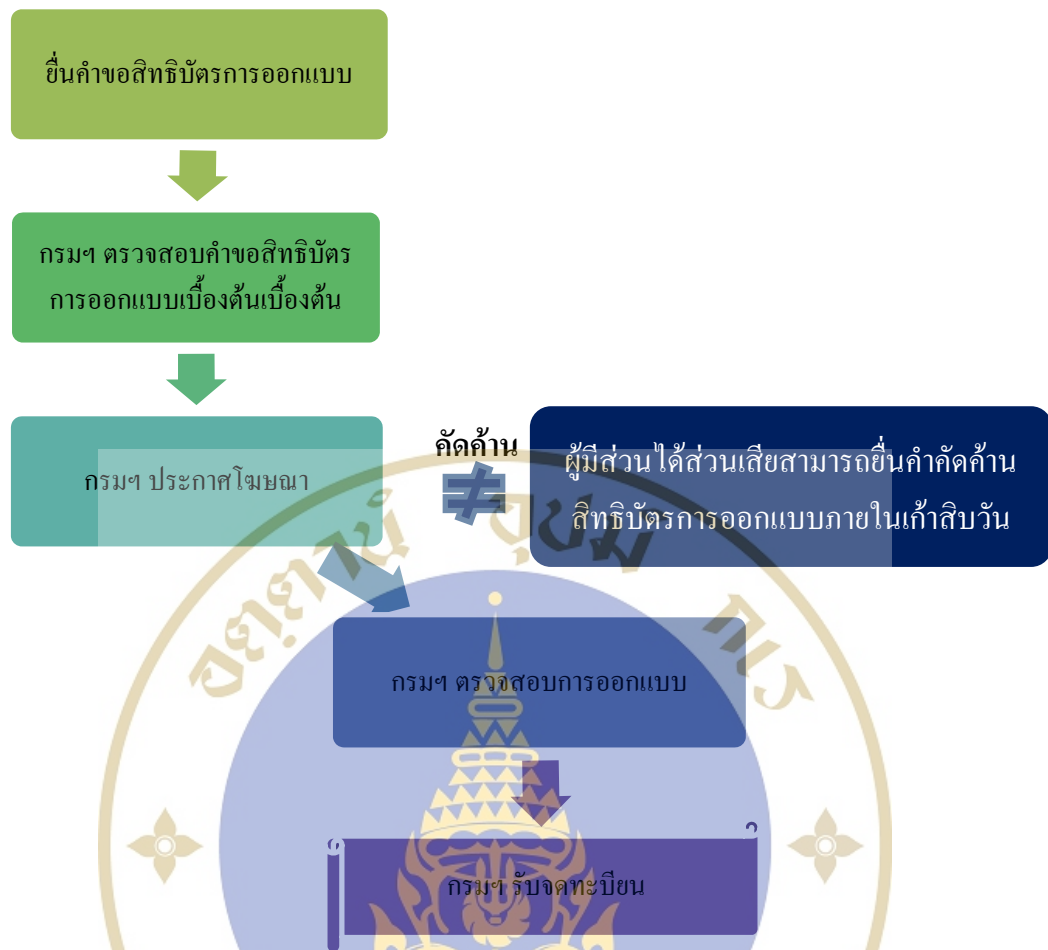
ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร อ้างอิงจากเว็บไซต์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา
เรียบเรียงใหม่โดยผู้วิจัย

ตามความเห็นของผู้วิจัย อนุสิทธิบัตรเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ยังไม่มีขั้นตอนการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม อายุการคุ้มครองของอนุสิทธิบัตรมีเพียง 6 ปี ถึงขอขยายได้สองครั้ง ครั้งละ 2 ปี ก็จะรวมระยะเวลาการคุ้มครอง 10 ปี ซึ่งตามปกติการได้รับจดทะเบียนอนุสิทธิบัตรสิทธิบัตรก็ใช้ระยะเวลาประมาณ 2-3 ปี นับแต่วันที่ยื่นคำขอ

2.2.2.3 สิทธิบัตรการออกแบบ ให้ความคุ้มครองรูปร่าง รูปทรง ลวดลายของเส้นและสีของผลิตภัณฑ์ โดยจะต้องมีคุณสมบัติครบสองข้อ ดังที่กล่าวไปแล้วในหัวข้อ 2.1.2.3 จึงจะสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนได้ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารคำขอในเบื้องต้น (Preliminary Examination) คือการตรวจสอบเพียงเบื้องต้นภายในระยะเวลา 5 เดือน โดยการพิจารณาจะใช้หลักเกณฑ์เดียวกับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เมื่อผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นนี้ ทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะมีหนังสือแจ้งให้ชำระค่าประกาศโฆษณา (Publication) เมื่อประกาศโฆษณาแล้ว หากไม่มีผู้ใดคัดค้านจากนั้นกรมทรัพย์สินทางปัญญาตรวจสอบการออกแบบ (Substantive examination) คือการตรวจสอบเนื้อหาการออกแบบอย่างละเอียดภายในระยะเวลา 90 วัน จากนั้นเมื่อผ่านการตรวจสอบทั้งหมด กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงจะรับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญสิทธิบัตรให้ แต่หากระหว่างประกาศโฆษณามีผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำคัดค้านให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสิทธิบัตรการออกแบบนี้ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายหรือไม่ หากตรวจสอบพบว่าสิทธิบัตรการออกแบบนี้ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย สิทธิบัตรการออกแบบนี้จะถูกเพิกถอนได้ ขั้นตอนการจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบ ตามตารางที่ 2.4 นี้ (ข้อมูลค่าธรรมเนียมจากเว็บไซต์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา, <https://www.ipthailand.go.th>)

ระยะเวลาคุ้มครองของสิทธิบัตรการประดิษฐ์ 10 ปี นับแต่วันที่ยื่นคำขอ ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบ (ไม่รวมค่าธรรมเนียมการแก้ไขเพิ่มเติมคำขอ)

- ยื่นคำขอจดทะเบียน 250 บาท
- ประกาศโฆษณา 250 บาท
- ยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ -
- รับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญ 500 บาท

ภาพที่ 2.4 ขั้นตอนการจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบ อ้างอิงจากรายงานประจำปี 2559
ที่มา: กรมทรัพย์สินทางปัญญา, หน้า 71 เรียบเรียงใหม่โดยผู้วิจัย

ตามความเห็นของผู้วิจัย สิทธิบัตรการออกแบบเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง
ที่นิยมจดทะเบียนคุ้มครองกันมากในภาคธุรกิจเอกชน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่เน้นการออกแบบลักษณะ
รูปร่าง รูปทรง เช่น เฟอร์นิเจอร์ ของตกแต่งบ้าน ส่วนประกอบรถยนต์ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตามการจด
ทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบก็ใช้เวลานานประมาณ 2-3 ปี นับแต่วันที่ยื่นคำขอเช่นเดียวกัน

2.2.3 เครื่องหมายการค้า

ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าให้ความสำคัญคุ้มครองเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์
หรือตราที่ใช้กับสินค้าหรือบริการโดยจะต้องมีคุณสมบัติครบสองข้อ ดังที่กล่าวไปแล้วในหัวข้อ 2.1.3
จึงจะสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนได้โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร
คำขอในเบื้องต้นและพิจารณาถึงการคำขอจดทะเบียน (Preliminary Examination) สำหรับการตรวจสอบ
ความถูกต้องใช้ระยะเวลา 6 เดือน สำหรับการพิจารณาของนายทะเบียนใช้ระยะเวลา 5 เดือน รวมทั้งสิ้น

ประมาณ 11 เดือน หากไม่มีข้อแก้ไขใดในคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายสินค้าทางปัญญาจะตั้งประกาศโฆษณาภายใน 60 วัน เมื่อครบกำหนดระยะเวลาประกาศโฆษณาเมื่อไม่มีผู้คัดค้านเครื่องหมายสินค้าทางปัญญาจึงจะออกหนังสือให้ชำระค่ารับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญเครื่องหมายการค้าให้ ขั้นตอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ตามตารางที่ 2.5 นี้ (ข้อมูลค่าธรรมเนียมจากเว็บไซต์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา, <https://www.ipthailand.go.th>)

ระยะเวลาคุ้มครองของเครื่องหมายการค้า 10 ปีนับแต่วันยื่นคำขอและต่ออายุได้คราวละ 10 ปี ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า (ไม่รวมค่าธรรมเนียมการแก้ไขเพิ่มเติมคำขอ)

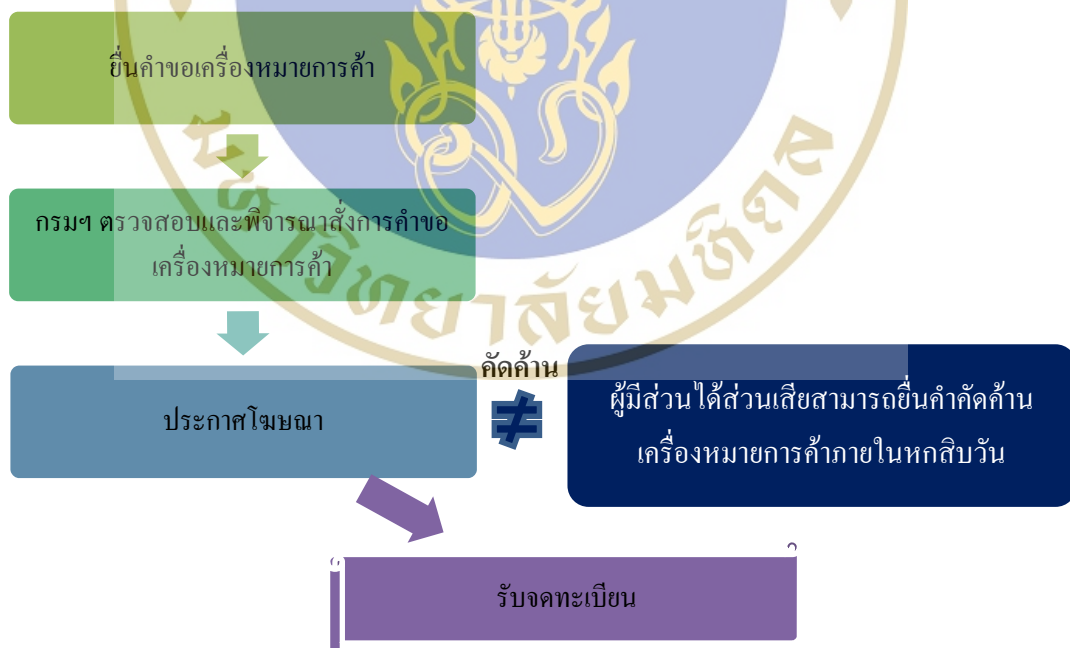
2.2.3.1 ยื่นคำขอจดทะเบียน

- สินค้าหรือบริการแต่ละจำพวก 1 ถึง 5 อย่าง อย่างละ 1,000 บาท
- สินค้าหรือบริการแต่ละจำพวก มากกว่า 5 อย่าง จำพวกละ 9,000 บาท

2.2.3.2 ประกาศโฆษณา

2.2.3.3 รับจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญ

- สินค้าหรือบริการแต่ละจำพวก 1 ถึง 5 อย่าง อย่างละ 600 บาท
- สินค้าหรือบริการแต่ละจำพวก มากกว่า 5 อย่าง จำพวกละ 5,400 บาท

ภาพที่ 2.5 ขั้นตอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า อ้างอิงจากรายงานประจำปี 2559

ที่มา: กรมทรัพย์สินทางปัญญา, หน้า 72 เรียบเรียงใหม่โดยผู้วิจัย

ตามความเห็นของผู้วิจัย เครื่องหมายการค้าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ภาคธุรกิจเอกชนยื่นคำขอจดทะเบียนคุ้มครองมากที่สุดจากสถิติของรายงานประจำปี 2559 ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา มีจำนวนมากถึง 51,613 คำขอและมีแนวโน้มจะมีคำขอมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากเครื่องหมายการค้าเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความแตกต่างให้กับแบรนด์กับสินค้าหรือบริการ จึงเป็นปัจจัยที่ภาคธุรกิจเอกชนสนใจยื่นคำขอเครื่องหมายการค้ามากที่สุด และเมื่อเทียบระยะเวลาที่ใช้ในการจดทะเบียนประมาณ 1-2 ปี เครื่องหมายการค้าจึงเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้รับความนิยมในการจดทะเบียนมากที่สุดนั่นเอง

นอกจากนี้ เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด (Madrid Protocol) เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2560 และจะมีผลให้ผู้ประกอบการไทยสามารถให้ระบบมาดริดช่วยอำนวยความสะดวกในการยื่นคำขอเครื่องหมายการค้าไปต่างประเทศตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2560 นี้เป็นต้นไป โดยผู้ประกอบการไทยสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา และขอรับการคุ้มครองในประเทศสมาชิกอื่นๆ 98 ประเทศ ครอบคลุม 114 ดินแดน ได้หลายประเทศในคราวเดียวกัน จะเป็นการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเอกชนหันมาสนใจคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้นด้วย

2.3 การคำนวณประโยชน์ของการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการด้วยทรัพย์สินทางปัญญาจากการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับภาคธุรกิจเอกชน

สืบเนื่องจากการแข่งขันทางธุรกิจที่สูงขึ้น ภาคเอกชนและผู้ประกอบการเริ่มเห็นความสำคัญของการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเครื่องมือเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งรายอื่นได้ มูลค่าของทรัพย์สินทางปัญญานั้น นักเศรษฐศาสตร์ได้พยายามศึกษาหาแนวทางในการคำนวณมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา โดยแนวทางที่จำแนกได้มีดังต่อไปนี้

- การใช้แนวทางของต้นทุน (Cost Approach) โดยใช้ต้นทุนในการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นตัวกำหนดมูลค่า โดยทรัพย์สินทางปัญญาจะมีมูลค่ามากถ้าผู้ผลิตต้องเสียต้นทุนในการวิจัยและพัฒนา
- การใช้แนวทางของการวัดประสิทธิภาพ (Productivity Approach) โดยประเมินผลได้ในอนาคต (Future Return) ที่จะได้รับจากทรัพย์สินทางปัญญา หากทรัพย์สินทางปัญญาสามารถสร้างรายได้ในอนาคตให้กับองค์กรได้ในระยะเวลาอันยาวนาน ทรัพย์สินทางปัญญานั้นก็จะมีมูลค่าสูง
- การใช้แนวทางของมูลค่าการตลาด (Market Value Approach) โดยกำหนดมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาจากราคากลางในตลาดที่เคยทำการซื้อขายเป็นตัวอ้างอิง

ทว่าบ่อยครั้งที่ทรัพย์สินทางปัญญานั้น ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ทางธุรกิจอย่างเต็มที่ เนื่องจากภาคเอกชนและผู้ประกอบการไม่เข้าใจถึงระบบการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และหากทรัพย์สินทางปัญญาขาดการคุ้มครองจากการจดทะเบียนคุ้มครอง ก็อาจทำให้เกิดความสูญเสียโอกาสได้ ประโยชน์ก็จะตกกับองค์กรที่มีประสิทธิภาพที่ดีกว่า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กรอบประเด็นในการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้เทคนิคการสำรวจเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) โดยมีกรอบประเด็นในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประเด็นการศึกษาผลกระทบและข้อแตกต่างของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน
2. ประเด็นความตระหนักรู้ในภาคธุรกิจเอกชนของ ความสำคัญและประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญา
3. ประเด็นการวางแผนแนวทางการดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาของภาคธุรกิจเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

3.2 กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบการเลือกแบบมีจุดมุ่งหมาย หรือการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ดุลพินิจและการตัดสินใจของผู้วิจัย โดยเลือกจากแหล่งข้อมูลภาครัฐและภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการดำเนินงานคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและได้รับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากแหล่งต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลจากภาครัฐ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจภาครัฐในการดำเนินกระบวนการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมาย
 - สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา 4 คน
2. แหล่งข้อมูลภาคเอกชน ผู้ประกอบการที่ต้องการดำเนินการขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมาย ผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางธุรกิจที่ใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มมูลค่าในสินค้าหรือบริการ

- สัมภาษณ์บริษัทเอกชนและผู้ประกอบการ 6 คน
- สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทกฎหมาย 11 คน

3.3 รูปแบบของข้อมูล และเครื่องมือการศึกษาวิจัย

รูปแบบของข้อมูล และเครื่องมือของการศึกษาวิจัยนี้ประกอบไปด้วย

1. การวิจัยข้อมูลเอกสาร (Documentary Research) โดยการรวบรวมเอกสาร งานวิจัยด้านทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจ เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลกระทบ ข้อดี ข้อเสียของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจ

2. การเก็บข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับบุคลากรจากภาครัฐและเอกชนที่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีเครื่องมือการศึกษาวิจัยเป็นการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เป็นคำถามแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) คือการสัมภาษณ์ที่มีชุดคำถามเตรียมไว้ก่อนการสัมภาษณ์ แบ่งเป็นสามส่วน ได้แก่

ส่วนที่หนึ่ง: ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ถูกสัมภาษณ์ จำนวนประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ด้านงานที่เชี่ยวชาญ

ส่วนที่สอง: ขั้นตอนการรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่มีผลกระทบต่อภาคธุรกิจ

ส่วนที่สาม: ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะ

โดยคำถามดังกล่าวได้รวบรวมจากการวิจัยข้อมูลเอกสารและการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิตัวอย่างแบบสัมภาษณ์แสดงไว้ในภาคผนวก

3. นำข้อมูลที่ได้ ทั้งจากการศึกษาวิจัยข้อมูลเอกสารและจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการความตระหนักรู้เรื่องความสำคัญและประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับภาคธุรกิจเอกชน รวมทั้งเป็นข้อเสนอแนะในการวางแผนดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับภาคธุรกิจเอกชน

3.4 การเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ งานวิจัย บทความเกี่ยวกับการดำเนินการคุ้มครองด้านทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยผู้วิจัย และตรวจร่างแบบสัมภาษณ์โดยนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมถูกต้อง พร้อมคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ขึ้น

3. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับบุคลากรจากภาครัฐและเอกชนที่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง และมีการจดบันทึกข้อมูลอื่นๆ ระหว่างสัมภาษณ์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ทำรหัสแบบเปิด (Open Code) จากนั้นจึงสร้างรหัสที่สัมพันธ์กัน (Axial code) เพื่อสร้างเป็นรหัสคัดเลือกสรร (Selective Code) จากข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินการคุ้มครองด้านทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย ประโยชน์ของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เนื้อหาการสัมภาษณ์ภาครัฐและภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับขั้นตอนการดำเนินงานคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และได้รับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา รวมไปถึงข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ โดยจำแนกตามข้อมูลการวิจัยและคำถามที่ได้สัมภาษณ์มา เพื่อวิเคราะห์ตีความข้อมูลใช้แนวคิดที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงแสดงความสัมพันธ์ในแต่ละส่วน และนำมาสรุปผลงานวิจัยแบบบรรยายเพื่อตอบปัญหาวิจัยที่ได้ตั้งไว้

3.6 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การศึกษานี้ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ผลกระทบข้อดีและข้อเสีย ของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยเป็นสองส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ งานวิจัย หนังสือ บทความ เอกสารความรู้ กฎหมาย ข้อมูลในอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากแหล่งข้อมูลภาครัฐโดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจำนวน 4 คน และจากแหล่งข้อมูลภาคเอกชนโดยสัมภาษณ์บริษัทเอกชน ผู้ประกอบการ จำนวน 6 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทกฎหมายจำนวน 11 คน

4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทุติยภูมิ

ข้อมูลจากงานวิจัย หนังสือ บทความ เอกสารความรู้ กฎหมาย ข้อมูลในอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญารวมทั้งสิ้น รายการ ดังนี้

1. บทความเรื่อง การค้าในศตวรรษที่ 21 กับทรัพย์สินทางปัญญา
2. บทความเรื่อง การปกป้องเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายในบริบทของกฎหมายไทยสู่ความเชื่อมโยงในยุค 4.0
3. บทความเรื่อง บทบาทของทรัพย์สินทางปัญญากับการประกอบธุรกิจ
4. บทความเรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญากับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย

จากการรวบรวมข้อมูลจากบทความทั้งหมด ทางผู้วิจัยได้จัดทำตารางเพื่อเปรียบเทียบเนื้อหาและสาระสำคัญของแต่ละรายการ เพื่อความสะดวกในการจำแนกและจัดกลุ่มของเนื้อหา เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการวางแผนดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับภาคธุรกิจเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนในอนาคต ดังตารางที่ 4.1 แสดงการคัดกรองข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ บทความที่ 1, 2 และตารางที่ 4.2 แสดงการคัดกรองข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ บทความที่ 3, 4 ต่อไปดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงการคัดกรองข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ บทความที่ 1, 2

บทความ: การค้าในศตวรรษที่ 21 กับ ทรัพย์สินทางปัญญา	บทความ: การปกป้องเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียง แพร่หลายในบริบทของกฎหมายไทยสู่ความ เชื่อมโยงในยุค 4.0
<p>การขับเคลื่อนการค้าของภาคธุรกิจ โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 นี้ จำเป็นที่ต้องแข่งขันในเรื่องศักยภาพความคิด การประดิษฐ์ และการสร้างสรรค์ สินค้า บริการ ที่เป็นนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใหม่ ดังนั้น สองปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนา ได้แก่ ข้อหนึ่ง การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเข้มแข็งเพื่อป้องกันการละเมิดได้อย่างครอบคลุมและเป็นประโยชน์ต่อการสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศแห่งการสร้างสรรค์ เพิ่มโอกาสทางการค้า รวมทั้งเอื้อประโยชน์ต่อภาคการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ และสร้างอำนาจทางการค้าได้อีกด้วย ข้อสอง การพัฒนาด้านการศึกษาและระบบนวัตกรรมในประเทศ ก่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนา สามารถขยายที่ต่อขยายไปสู่การพัฒนาทุนมนุษย์ สะสมองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน</p>	<p>เครื่องหมายการค้าเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความสามารถทางการแข่งขันให้กับยี่ห้อสินค้า (Branding) หรือที่เรียกว่าแบรนด์ของคนที่จะช่วยสร้างความแข็งแกร่งให้ธุรกิจ เสริมสร้างภาพลักษณ์ต่อผู้บริโภค ให้จดจำผลิตภัณฑ์และสินค้าของตน มูลค่าของเครื่องหมายการค้าในตลาดโลกมีมูลค่ามหาศาลต่อกิจการ เช่น แอปเปิ้ล (Apple) ผู้ผลิตโทรศัพท์มือถือ ที่ถือว่าเป็นแบรนด์หนึ่งที่มีมูลค่าตราสินค้ามากที่สุดในโลก ดังนั้นการปกป้องเครื่องหมายการค้าผ่านกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ผ่านการบังคับใช้กฎหมายเป็นส่วนสำคัญในการปกป้องคุ้มครองเครื่องหมายการค้าของภาคธุรกิจ ทั้งนี้ เครื่องหมายที่มีชื่อเสียงแพร่หลายอาจต้องมีการปกป้องเครื่องหมายของตน โดยเฉพาะประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) และแรงผลักดันของสังคมผ่านสังคมเครือข่าย (Social Network) ที่สามารถสร้างความคุ้มครองต่อเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายในยุค 4.0 ต่อไป</p>

จากการทำตารางเพื่อเปรียบเทียบเนื้อหาและสาระสำคัญของแต่ละบทความที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญของบทความได้ ดังนี้

การดำเนินธุรกิจในยุคปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญไม่ได้มีเพียงแค่การลงทุนการผลิต ต้นทุนแรงงาน ต้นทุนวัตถุดิบ และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนแล้ว เนื่องจากการแข่งขันทางการค้าต้องแข่งขันกันด้วยความสามารถแห่งการประดิษฐ์ คิดค้น นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อผลิตภัณฑ์และบริการ ดังนั้น การคุ้มครองและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาในองค์กรเป็นเรื่องสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพ

การแข่งขัน สร้างองค์ความรู้ ต่อยอดเพื่อความยั่งยืนด้านทรัพย์สินทางปัญญาขององค์กร และประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

ตารางที่ 4.2 แสดงการคัดกรองข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ บทความที่ 3, 4

บทความ: บทบาทของทรัพย์สินทางปัญญาต่อการประกอบธุรกิจ	บทความ: ทรัพย์สินทางปัญญากับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย
<p>สำหรับการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน ทรัพย์สินทางปัญญายังมีความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจมากขึ้นเรื่อยๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทเดิม คือ ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า หรือทรัพย์สินทางปัญญาประเภทใหม่ คือ การคุ้มครองพันธุ์พืช การคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม รวมถึงทรัพย์สินทางปัญญาประเภทอื่น ดังนั้น ผู้ประกอบการต้องรู้และตระหนักถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญานี้แล้วนำมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมแก่กิจการของตน การคิด พิจารณา และดำเนินการตั้งแต่เริ่มแรก ย่อมนำมาซึ่งผลตอบแทนอันทรงคุณค่าแก่การประกอบธุรกิจในระยะต่อไปในอนาคต</p>	<p>วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ ด้วยภาวะการณ์ที่ผู้ประกอบการต้องเสียค่าใช้จ่ายทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจไม่จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นตามมาคือ สิ่งประดิษฐ์มีโอกาสถูกละเมิด ในขณะที่สังคมโดยรวมก็จะไม่ได้รับประโยชน์จากสิ่งประดิษฐ์ทางปัญญานั้น ดังนั้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรใช้แนวทางการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis) สำหรับทรัพย์สินทางปัญญาของผู้ประกอบการในการพัฒนาและดำเนินการทางธุรกิจต่อไป</p>

จากการทำตารางเพื่อเปรียบเทียบเนื้อหาและสาระสำคัญของแต่ละบทความที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญของบทความได้ ดังนี้

ทรัพย์สินทางปัญญามีความสำคัญในการดำเนินธุรกิจต่อการประกอบธุรกิจมากขึ้นเรื่อยๆ ผู้ประกอบการต้องรู้และตระหนักถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญานี้แล้วนำมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมแก่กิจการของตน แต่อย่างไรก็ตาม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่ตระหนักถึงประโยชน์ที่ได้จากทรัพย์สินทางปัญญาและเลือกที่ไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา จนกระทั่งพบปัญหาหรือข้อพิพาท ดังนั้น ภาคธุรกิจเอกชนควรใช้การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ การคิด

พิจารณา และวางแผนตั้งแต่เริ่มแรก ย่อมนำมาซึ่งผลตอบแทนอันทรงคุณค่าแก่การประกอบธุรกิจ สำหรับองค์กรของตนต่อไปในอนาคต

4.1.1 การแสดงข้อมูลแบบรหัส

การข้อมูลแสดงรหัสเปิด (Open coding) เพื่อนำไปสร้างรหัสแนวคิดที่สัมพันธ์กัน (Axial coding) และรหัสคัดสรร (Selective Coding) จากส่วนที่ 1 ข้อมูลทฤษฎี งานวิจัย ดังตารางที่ 4.3 ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความข้อมูลจากบทความที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน บทความที่ 1, 2, 3 และ 4

ตารางที่ 4.3 ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความข้อมูลจากบทความที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน บทความที่ 1, 2, 3 และ 4

สรุปบทความที่ 1, 2, 3 และ 4	Open Coding	Axial Coding	Selective Coding
การดำเนินธุรกิจในยุคปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญไม่ได้มีเพียงแต่การลดต้นทุน การผลิต ต้นทุนแรงงาน ต้นทุน วัตถุดิบ และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนแล้ว เนื่องจากการแข่งขันทางการค้าต้องแข่งขันกันด้วยความสามารถแห่งการประดิษฐ์ คิดค้น นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อผลิตภัณฑ์และบริการ	การแข่งขันทางการค้า การค้าต้องใช้ความสามารถแห่งการประดิษฐ์		การดำเนินธุรกิจในยุคปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญไม่ได้มีเพียงแต่การลดต้นทุนการผลิต ต้นทุนแรงงาน ต้นทุน วัตถุดิบ และการเข้าถึง แหล่งเงินทุนแล้ว เนื่องจากการแข่งขันทางการค้าต้องแข่งขันกัน ด้วยความสามารถแห่งการประดิษฐ์ คิดค้น นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อผลิตภัณฑ์และบริการ
ทรัพย์สินทางปัญญามีความสำคัญ ในการดำเนินธุรกิจต่อการประกอบธุรกิจมากขึ้นเรื่อยๆ ผู้ประกอบการ ต้องรู้และตระหนักถึงความสำคัญ ของทรัพย์สินทางปัญญานี้แล้วนำมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมแก่กิจการของตน	การตระหนักรู้ถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา		ทรัพย์สินทางปัญญามีความสำคัญในการดำเนินธุรกิจต่อการประกอบธุรกิจ มากขึ้นเรื่อยๆ ผู้ประกอบการ ต้องรู้และตระหนักถึงความสำคัญ ของทรัพย์สินทางปัญญานี้แล้วนำมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมแก่กิจการของตน

ตารางที่ 4.3 ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความข้อมูลจากบทความที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของ การจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน บทความที่ 1, 2, 3 และ 4 (ต่อ)

สรุปบทความที่ 1, 2, 3 และ 4	Open Coding	Axial Coding	Selective Coding
การคุ้มครองและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาในองค์กรเป็นประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขัน สร้างองค์ความรู้ ต่อยอดเพื่อความยั่งยืนด้านทรัพย์สินทางปัญญาของทั้งองค์กรและประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม	การจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในองค์กร		การคุ้มครองและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาในองค์กรเป็นประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขัน สร้างองค์ความรู้ ต่อยอดเพื่อความยั่งยืนด้านทรัพย์สินทางปัญญาของทั้งองค์กรและประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม
การพัฒนาองค์ความรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาในองค์กร	ประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญาต่อภาคธุรกิจเอกชนและสังคม	ข้อดีที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ	การพัฒนาองค์ความรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาในองค์กร
ภาคธุรกิจเอกชนควรใช้การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ การคิดพิจารณา และวางแผนตั้งแต่เริ่มแรก ย่อมนำมาซึ่งผลตอบแทนอันทรงคุณค่าแก่การประกอบธุรกิจสำหรับองค์กรของตนต่อไปในอนาคต	วิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาจะนำมาซึ่งผลประโยชน์มหาศาลขององค์กร	การวิเคราะห์และนำมาใช้อย่างมีระบบ	การวางแผนการจัดการในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา

4.2 ส่วนที่ 2 ข้อมูลปฐมภูมิ

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากแหล่งข้อมูลภาครัฐ โดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาจำนวน 4 คน และจากแหล่งข้อมูลภาคเอกชน โดยสัมภาษณ์บริษัทเอกชน ผู้ประกอบการ และผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทกฎหมายจำนวน 17 คน

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 21 คน ดังต่อไปนี้

4.2.1.1 เพศ

- เพศชาย 10 คน ค่าร้อยละ 47.6
- เพศหญิง 11 คน ค่าร้อยละ 52.4

4.2.1.2 อายุ

- อายุ 25-35 ปี 16 คน ค่าร้อยละ 76.2
- อายุ 35-45 ปี 2 คน ค่าร้อยละ 9.5
- อายุ >45 ปี 3 คน ค่าร้อยละ 14.3

4.2.1.3 ระดับการศึกษา

- ปริญญาตรี 12 คน ค่าร้อยละ 57.1
- ปริญญาโท 9 คน ค่าร้อยละ 42.9

สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ และภาคเอกชนทั้งหมดจำนวน 21 คน ตามตารางที่ 4.4 ตารางที่ 4.5 และตารางที่ 4.6 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภาคีรัฐ โดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 4 คน เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมาย

กลุ่มตัวอย่าง เจ้าหน้าที่กรม ทรัพย์สินทาง ปัญญา	งานทรัพย์สินทาง ปัญญาที่ดูแล รับผิดชอบ	กระบวนการจดทะเบียน คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา	ปัญหาที่ภาคธุรกิจเอกชนพบบ่อย ในกระบวนการจดทะเบียน คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
คนที่ 1	เครื่องหมาย การค้า	ผู้ขอขึ้นคำขอจดทะเบียน นายทะเบียนตรวจสอบ ประกาศโฆษณา ไม่มีผู้ใด คัดค้าน รับจดทะเบียน	ผู้ขอขึ้นคำขอแล้วเครื่องหมาย การค้าเหมือนหรือคล้ายกับ เครื่องหมายการค้าของคนอื่นที่ จดทะเบียนไว้แล้ว
คนที่ 2	สิทธิบัตร (งานอุทธรณ์)	หากผู้ขอไม่เห็นด้วยกับคำสั่ง ของนายทะเบียน ก็สามารถ อุทธรณ์คำสั่งได้	คำอุทธรณ์ที่ค้างการตรวจสอบ เป็นเวลานานมีจำนวนมาก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญไม่ เพียงพอ

ตารางที่ 4.4 สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภาครัฐโดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 4 คน เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมาย (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง เจ้าหน้าที่กรม ทรัพย์สินทาง ปัญญา	งานทรัพย์สินทาง ปัญญาที่ดูแล รับผิดชอบ	กระบวนการจดทะเบียน คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา	ปัญหาที่ภาคธุรกิจเอกชนพบบ่อย ในกระบวนการจดทะเบียน คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
คนที่ 3	สิทธิบัตร	ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียน นายทะเบียนตรวจสอบคำ ขอในเมืองต้น ตรวจสอบใน เนื้อหา ประกาศโฆษณาไม่มี ผู้ใดคัดค้าน รับจดทะเบียน	การดำเนินขั้นตอนการตรวจสอบ ค่อนข้างละเอียดใช้ความเชี่ยวชาญ เฉพาะทางจึงต้องเวลานาน
คนที่ 4	ลิขสิทธิ์	ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนลิขสิทธิ์ นายทะเบียนตรวจสอบ ออกหนังสือจดทะเบียน	ผู้ขอไม่เข้าใจว่าจะอะไรบ้างที่ สามารถจดทะเบียนลิขสิทธิ์ได้

ตารางที่ 4.5 สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนโดยสัมภาษณ์บริษัทเอกชน และผู้ประกอบการ จำนวน 6 คน

กลุ่มตัวอย่าง บริษัทเอกชนและ ผู้ประกอบการ	งานทรัพย์สินทางปัญญา ที่เกี่ยวข้อง	ปัญหาที่ภาคธุรกิจเอกชนพบเกี่ยวกับทรัพย์สิน ทางปัญญา
คนที่ 1	สิทธิบัตรการออกแบบ และเครื่องหมายการค้า	ในตอนแรกบริษัทไม่ได้ให้ความสนใจเรื่องทรัพย์สิน ทางปัญญาเท่าใด แต่มีกรณีได้รับหนังสือแจ้งเตือน จากบริษัทคู่แข่งให้หยุดผลิตสินค้าชิ้นหนึ่ง เนื่องจาก บริษัท คู่แข่งได้นำไปจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบ แล้ว ทั้งที่บริษัทเป็นผู้ผลิตสินค้าก่อน
คนที่ 2	สิทธิบัตรการออกแบบ	บริษัทได้สั่งผลิตและนำเข้าสินค้าจากประเทศจีน แต่ ได้รับหนังสือแจ้งเตือนจากอีกบริษัทว่าสินค้านี้ ละเมิดสิทธิบัตรการออกแบบที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว

ตารางที่ 4.5 สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนโดยสัมภาษณ์บริษัทเอกชน และผู้ประกอบการ
จำนวน 6 คน (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง บริษัทเอกชนและ ผู้ประกอบการ	งานทรัพย์สินทางปัญญา ที่เกี่ยวข้อง	ปัญหาที่ภาคธุรกิจเอกชนพบเกี่ยวกับทรัพย์สิน ทางปัญญา
คนที่ 3	เครื่องหมายการค้าใน ประเทศไทย	ก่อนยื่นคำขอจดเครื่องหมายการค้า กังวลว่า เครื่องหมายการค้าจะไปซ้ำกับคนอื่น
คนที่ 4	เครื่องหมายการค้าใน ประเทศไทย	ยังไม่เคยมีปัญหา
คนที่ 5	เครื่องหมายการค้าใน ประเทศและต่างประเทศ	บางห้างสรรพสินค้าที่ต้องการนำสินค้าเข้าไป จำหน่ายมีข้อบังคับให้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
คนที่ 6	เครื่องหมายการค้าใน ประเทศและต่างประเทศ	ยังไม่เคยมีปัญหา

ตารางที่ 4.6 สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนโดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สิน
ทางปัญญาของบริษัทกฎหมายจำนวน 11 คน

กลุ่มตัวอย่าง บริษัทเอกชนและ ผู้ประกอบการ	งานทรัพย์สินทางปัญญา ที่เกี่ยวข้อง	ปัญหาที่ภาคธุรกิจเอกชนพบเกี่ยวกับทรัพย์สิน ทางปัญญา
คนที่ 1	ทรัพย์สินทางปัญญา ทุกประเภททั้ง กระบวนการ	เอกชนไม่สามารถใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่ตนเอง สร้างสรรค์ขึ้นมาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเนื่องจาก ไม่เข้าใจกระบวนการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา
คนที่ 2	ทรัพย์สินทางปัญญา ทุกประเภททั้ง กระบวนการ	กระบวนการพิจารณาในการจดทะเบียนทรัพย์สิน ทางปัญญาของรัฐใช้เวลานาน ไม่เอื้ออำนวยต่อ สภาพการแข่งขันทางธุรกิจที่ทุกอย่างต้องรวดเร็ว
คนที่ 3	เครื่องหมายการค้า	ภาครัฐมีหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดในการพิจารณาการจด ทะเบียนเกินไป ทำให้ภาคเอกชนไม่ได้รับความคุ้มครอง ภาคเอกชนไม่ตระหนักถึงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ของตนจนถูกละเมิดสิทธินั้น

ตารางที่ 4.6 สรุปผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทกฎหมายจำนวน 11 คน (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง บริษัทเอกชนและ ผู้ประกอบการ	งานทรัพย์สินทาง ปัญญาที่เกี่ยวข้อง	ปัญหาที่ภาคธุรกิจเอกชนพบเกี่ยวกับทรัพย์สิน ทางปัญญา
คนที่ 4	สิทธิบัตรและ เครื่องหมายการค้า	กระบวนการจดทะเบียนยุ่งยาก ซับซ้อน ใช้เวลานาน ค่าใช้จ่ายสูง
คนที่ 5	เครื่องหมายการค้า	เครื่องหมายการค้าของเอกชนไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะทำ ให้ไม่สามารถจดทะเบียนได้
คนที่ 6	สิทธิบัตรและงาน แปล	เอกชนไม่ทราบกระบวนการขั้นตอนการจดทะเบียน ไม่ มีความรู้ในการจกร่างข้อดีสิทธิให้ได้รับความคุ้มครอง สูงสุด หรือกระทำการละเมิดโดยไม่รู้ตัว
คนที่ 7	เครื่องหมายการค้า	เครื่องหมายการค้ามีลักษณะคล้ายกัน ทำให้ต้องต่อสู้ เพื่อให้ได้รับจดทะเบียนและได้ครอบครองสิทธิแต่เพียง ผู้ เดียวในเครื่องหมายค้านั้น
คนที่ 8	ทรัพย์สินทาง ปัญญาทุกประเภท ทั้งกระบวนการ	เอกชนมักอ้างว่าไม่รู้กฎหมาย
คนที่ 9	เครื่องหมายการค้า และสิทธิบัตร	ภาครัฐไม่ได้อำนวยความสะดวกให้เอกชนตามที่ควรจน ทำให้เอกชนไม่เข้าใจและไม่มีความรู้เรื่องทรัพย์สินทาง ปัญญาไม่ตระหนักถึงความสำคัญและไม่สนใจที่จะจด ทะเบียนคุ้มครอง อีกทั้งสังคมไม่มีการสร้างจิตสำนึกใน เรื่องการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ทำให้การละเมิดยัง พบเห็นได้บ่อยทั่วไป
คนที่ 10	เครื่องหมายการค้า	กระบวนการของภาครัฐที่ยาวนาน ทำให้เอกชนไม่สามารถ ใช้ประโยชน์จากการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาได้ สักที
คนที่ 11	สิทธิบัตร	บริษัทขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา นอกจากนี้ การจดทะเบียนคุ้มครองสิทธิบัตรมีค่าใช้จ่าย จำนวนมาก และใช้เวลานาน

4.2.2 การแสดงข้อมูลแบบรหัส

การแสดงข้อมูลแบบรหัสเปิด (Open coding) เพื่อนำไปสร้างรหัสแนวคิดที่สัมพันธ์กัน (Axial coding) และรหัสคัดสรร (Selective Coding) จากส่วนที่ 2 ข้อมูลปฐมภูมิ บทสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจำนวน 21 คน

สรุปการวิเคราะห์และตีความบทสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ และภาคเอกชน ทั้งหมดจำนวน 21 คน ตามตารางที่ 4.7 ตารางที่ 4.8 และตารางที่ 4.9 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความบทสัมภาษณ์ภาครัฐ เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน

Open Coding	Axial Coding	Selective Coding
- ผู้ยื่นคำขอไม่มีความเข้าใจในระบบการยื่นจดทะเบียน - คำขอที่ยื่นขอจดทะเบียนไม่ผ่านหลักเกณฑ์ที่จะได้รับจดทะเบียน	ภาคเอกชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในทรัพย์สินทางปัญญา	ปัญหา
- จำนวนคำขอมีจำนวนมาก - เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	ภาครัฐไม่มีความพร้อมเพียงพอ	ปัญหา

ตารางที่ 4.8 ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความบทสัมภาษณ์ภาคเอกชน บริษัทเอกชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน

Open Coding	Axial Coding	Selective Coding
- ได้รับหนังสือแจ้งเตือนจากบริษัทคู่แข่งที่จดทะเบียนแล้วให้หยุดผลิตสินค้า - ได้รับหนังสือแจ้งเตือนจากอีกบริษัทว่าสินค้านี้ละเมิดสิทธิบัตรการออกแบบที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว - ไม่รู้มาก่อนว่าตนเองละเมิด	การกระทำละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	ข้อเสียที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ

ตารางที่ 4.8 ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความบทสัมภาษณ์ภาคเอกชน บริษัทเอกชนและ
ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
ในภาคธุรกิจเอกชน (ต่อ)

Open Coding	Axial Coding	Selective Coding
- เครื่องหมายการค้าซ้ำกับ เครื่องหมายการค้าคนอื่นที่ได้จด ทะเบียนไว้แล้ว	การเสียโอกาสทางการค้า	ข้อเสียที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ
- ข้อบังคับให้จดทะเบียนเครื่องหมาย การค้าก่อนนำไปจำหน่าย	เพิ่มต้นทุนค่าใช้จ่าย	ข้อเสียที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ
- จดทะเบียนได้แล้ว ยังไม่เจอ ปัญหา	สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่ ได้รับ	ข้อดีที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ

ตารางที่ 4.9 ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความบทสัมภาษณ์ภาคเอกชน ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สิน
ทางปัญญาของบริษัทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครอง
ทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน

Open Coding	Axial Coding	Selective Coding
- สิทธิแต่เพียงผู้เดียวในทรัพย์สิน ทางปัญญาที่ตนเองสร้างสรรค์ขึ้นมา - สิทธิในการเรียกร้องค่าเสียหาย ใดๆ กับบุคคลที่มาละเมิดทรัพย์สิน ทางปัญญาของเรา - มีสิทธิในการเข้าถึงและพัฒนา ต่อยอดทรัพย์สินทางปัญญานั้น	สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่ได้รับ	ข้อดีที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ
- ภาครัฐมีกระบวนการพิจารณาใน การจดทะเบียนทรัพย์สินยุ่งยาก ซับซ้อน ใช้เวลานาน มีค่าใช้จ่ายสูง - ภาครัฐมีหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดใน การพิจารณาการจดทะเบียนเกินไป ทำให้ภาคเอกชนไม่ได้รับความ คุ้มครอง	กระบวนการในการยื่นคำ ขอจดทะเบียนคุ้มครอง ทรัพย์สินที่ซับซ้อน ยุ่งยาก ยาวนาน	ปัญหา

ตารางที่ 4.9 ตัวอย่างขั้นตอนการวิเคราะห์ และตีความบทสัมภาษณ์ภาคเอกชน ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน (ต่อ)

Open Coding	Axial Coding	Selective Coding
<p>- ภาคเอกชนไม่ตระหนักถึงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเครื่องหมายการค้าของเอกชนไม่มีลักษณะบ่งเฉพาะทำให้ไม่สามารถจดทะเบียนได้</p> <p>- ภาคเอกชนไม่ทราบกระบวนการขั้นตอนการจดทะเบียน ไม่มีความรู้ในการจรรยาข้อถือสิทธิให้ได้รับความคุ้มครองสูงสุดหรือกระทำการละเมิดโดยไม่รู้ตัว</p> <p>- เอกชนมักอ้างว่าไม่รู้กฎหมาย</p>	<p>ภาคเอกชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในทรัพย์สินทางปัญญา</p>	<p>ปัญหา</p>
<p>- เครื่องหมายการค้ามีลักษณะคล้ายกัน ทำให้เมื่อยื่นคำขอไปแล้วต้องพยายามต่อสู้เพื่อให้ได้รับจดทะเบียน โดยใช้เวลาและค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก</p>	<p>เสียเวลา เพิ่มต้นทุนค่าใช้จ่าย</p>	<p>ข้อเสียที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ</p>

4.3 ผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน

จากงานวิจัยและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่าผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน ประกอบไปด้วย ข้อดีและข้อเสียที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ โดยประกอบไปด้วยประเด็น ดังต่อไปนี้

4.3.1 ปัญหาหรือข้อเสียที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ

จากบทสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างบุคลากรจากภาครัฐและเอกชน พบว่าประเด็นปัญหาหรือข้อเสียที่พบ มีดังต่อไปนี้

- ภาคเอกชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

“ประชาชนผู้ยื่นคำขอ ไม่มีความเข้าใจเรื่องหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติคำขอ ไม่ได้ ออกแบบเครื่องหมายการค้าที่มีลักษณะบ่งเฉพาะ ทำให้คำขอไม่เข้าคุณสมบัติหลักเกณฑ์อันพึงได้รับ จดทะเบียน คำขอจึงถูกปฏิเสธไม่ได้รับจดทะเบียน” (เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา)
- ภาคเอกชนมีการใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอย่างไม่ถูกต้อง

“คู่แข่งของบริษัทที่ลอกเลียนแบบสินค้าของบริษัท ได้แอบไปยื่นคำขอสิทธิบัตรการ ออกแบบในสินค้านั้น เมื่อได้รับจดทะเบียน ก็ส่งโนติสมาห้ามเราไม่ให้ขายสินค้านี้” (บริษัทเอกชน)

“จ้างบริษัทที่จีนผลิตสินค้า ส่งมาขายในไทย ขายดีมาก แต่พอโฆษณาไปเยอะๆ ก็มี หนังสือแจ้งเตือนมาให้หยุดขายเพราะไปละเมิดสิทธิบัตรการออกแบบของบริษัทต่างชาติที่ได้จดทะเบียน ไว้ในไทยแล้ว แม้จะลงทุนไปเยอะแต่ก็ต้องหยุดขาย” (บริษัทเอกชน)
- ข้อจำกัดของกระบวนการทรัพย์สินทางปัญญาในการดำเนินธุรกิจ

“จะเอาสินค้าไปขายในห้าง ทางห้างบอกให้ไปจดเครื่องหมายการค้าก่อน” (ผู้ประกอบการ)

“กระบวนการพิจารณาของรัฐ ใช้เวลานานมาก อย่างน้อยคือ หนึ่งปีครึ่งเกือบสองปี ซึ่ง ไม่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันที่ต้องรวดเร็ว” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)
- ข้อจำกัดของภาครัฐในระบบการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

“ระบบออนไลน์ยังมีปัญหาไม่อัปเดตฐานข้อมูล โทรศัพท์ที่ติดต่อยาก ขนาดเป็นเบอร์ตรง บางครั้งยังติดต่อลำบาก” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

“นายทะเบียนผู้พิจารณาคำขอ ไม่มีมาตรฐานที่ชัดเจนในการพิจารณาคำขอ บางครั้ง อนุมัติ บางครั้งไม่อนุมัติ หลายครั้งที่คำสั่งแก้ไขนายทะเบียนไม่ค่อยสมเหตุสมผลเท่าใด” (ผู้เชี่ยวชาญ ด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

“ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะการ จดในต่างประเทศ” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

สรุปประเด็นปัญหาหรือข้อเสียที่พบได้จากบทสัมภาษณ์ ได้แก่ ภาคเอกชนไม่มีความรู้ ความเข้าใจในระบบการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอย่างไม่ ถูกต้อง ข้อจำกัดของทรัพย์สินทางปัญญาในการดำเนินธุรกิจ และข้อจำกัดของภาครัฐในระบบการ จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

4.3.2 ประโยชน์หรือข้อดีที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ

จากบทสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างบุคลากรจากภาครัฐและเอกชน พบว่ามีประเด็นประโยชน์ หรือข้อดีที่พบ มีดังต่อไปนี้

- การปกป้องสิทธิ คู่ครองสิทธิ และสามารถระงับหรือดำเนินการตามกฎหมายทางปัญญากับผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของตนได้

“เมื่อได้รับการจดทะเบียนแล้ว ก็จะได้รับควบคุมครองในทรัพย์สินทางปัญญานั้น มีสิทธิห้ามหรือดำเนินคดีกับผู้ที่ละเมิดสิทธิเราได้” (เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา)

“พอได้รับจดทะเบียนแล้วสบายใจ เหมือนเป็นการได้รับความคุ้มครองแบรนด์ของเราไม่ให้ใครมาลอกเลียนแบบได้” (ผู้ประกอบการ)

“กำลังจะเข้าไปขายสินค้าในจีน กลัวคนจีนก๊อปปี้มาก ๆ ก็เลยยื่นคำขอป้องกันไว้ก่อนดีกว่า แล้วมันก็ทำให้สินค้าเราน่าเชื่อถือขึ้นด้วยนะ” (บริษัทเอกชน)

“ปกป้องคุ้มครองเทคโนโลยีที่บริษัทได้ลงทุนกันกว่า วิจัยและพัฒนาไปอย่างสมบูรณ์ ถูกต้องตามกฎหมาย โดยกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาถือเป็นกฎหมายเฉพาะที่ให้การรับรองและคุ้มครองที่แยกออกจากกฎหมายแพ่งพาณิชย์ทั่วไป” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

- เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรเพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ รวมถึงประโยชน์ในแง่สินทรัพย์ของบริษัท

“ทรัพย์สินทางปัญญายังถือเป็นสินทรัพย์ของบริษัทโดยสามารถถือสิทธิแต่เพียงผู้เดียว เป็นข้อได้เปรียบทำให้บริษัทมีความสามารถเหนือคู่แข่ง” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

“สร้างมูลค่าเพิ่มและความน่าเชื่อถือให้กับสินค้า สร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า หากมีการกระทำละเมิดเกิดขึ้น การจดทะเบียนสามารถเป็นหลักฐานต่อสู้กับผู้ละเมิดเพื่อปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาได้” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

“ทรัพย์สินทางปัญญาสามารถส่งเสริมภาพลักษณ์หรือแบรนด์ดังของสินค้าหรือบริการของตนได้ ถ้าแบรนด์มีความแข็งแกร่งเพียงพอ ก็สามารถนำไปขายหรือต่อรองเงื่อนไขต่างๆ กับคู่สัญญาหรือลูกค้าได้” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

- ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศและ สร้างประโยชน์แก่เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

“ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเครื่องมือในการสร้างประโยชน์ให้กับองค์กรและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาของสังคมโดยรวม” (เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา)

สรุปประเด็นประโยชน์หรือข้อดีที่พบได้จากบทสัมภาษณ์ ได้แก่ การปกป้องสิทธิ คู่ครองสิทธิ และสามารถระงับหรือดำเนินการตามกฎหมายทางปัญญากับผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของตนได้ เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรเพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ รวมถึงประโยชน์ในแง่สินทรัพย์ของบริษัท ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศและ สร้างประโยชน์แก่เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

4.3.3 การวางแผนการดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน

จากบทสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างบุคลากรจากภาครัฐและเอกชน พบว่ามีประเด็นเพื่อการวางแผนดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญา ดังต่อไปนี้

- การวางแผนก่อนดำเนินธุรกิจอย่างครบวงจร

“ก่อนดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการต้องวางแผนการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาก่อน เพราะเป็นเครื่องมือในการประกอบธุรกิจ มิฉะนั้นจะสามารถเสียประโยชน์จากการแข่งขัน ความเป็นเจ้าของในทรัพย์สินทางปัญญาได้” (เจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา)

“เมื่อมีการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ อันดับแรกควรคำนึงถึงการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา โดยควรปรึกษาตัวแทนที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อการคุ้มครองอย่างถูกต้อง ถูกประเภท จึงกล่าวได้ว่าทรัพย์สินทางปัญญาเป็นการลงทุนไม่ใช่ค่าใช้จ่าย แต่เป็นการลงทุนที่เราสามารถสร้างกำไรต่อได้” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

- ความตระหนักรู้จากฝ่ายผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในองค์กร

“ผู้บริหารของบริษัทต้องมีความตระหนักรู้และเห็นถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา สร้างความเข้าใจตั้งแต่ส่วนบังคับบัญชาจนถึงหน่วยปฏิบัติงาน เพื่อที่ทั้งองค์กรจะสามารถวางแผนและปรับใช้งานด้านทรัพย์สินทางปัญญาได้เกินประโยชน์อย่างแท้จริง” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

“ระดับผู้บริหารต้องมีความคิดว่าเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาเป็นการลงทุนไม่ใช่ค่าใช้จ่าย เนื่องจากทรัพย์สินทางปัญญาสามารถสร้างประโยชน์กับเราได้ในอนาคต” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

- จัดตั้งหน่วยงานหรือฝ่ายที่ดูแลด้านทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะ

“ธุรกิจเอกชนควรมีหน่วยงาน หรือผู้ที่ดูแลทรัพย์สินทางปัญญาโดยเฉพาะ เนื่องจากเนื้องานทรัพย์สินทางปัญญาต้องการความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นอย่างมาก และควรจดทะเบียนก่อนการใช้หรือการเผยแพร่เพื่อความคุ้มครองสูงสุด” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

สรุปประเด็นการวางแผนดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญา ที่พบได้จากบทสัมภาษณ์ ได้แก่ การวางแผนก่อนดำเนินธุรกิจอย่างครบวงจร ความตระหนักรู้จากฝ่ายผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในองค์กร จัดตั้งหน่วยงานหรือฝ่ายที่ดูแลด้านทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะ

บทที่ 5

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้เทคนิคการสำรวจเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ผลกระทบ ข้อดีและข้อเสียของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 21 คน และทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ทำรหัสแบบเปิด (Open Code) จากนั้นจึงสร้างรหัสที่สัมพันธ์กัน (Axial code) เพื่อสร้างเป็นรหัสคัดสรร (Selective Code) โดยผู้วิจัย สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

5.1.1 ปัญหาหรือข้อเสียของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

การไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและการไม่นำทรัพย์สินทางปัญญามาใช้ในองค์กร นำมาซึ่งปัญหาและข้อเสียที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ จากการสัมภาษณ์พบว่า มีปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลกระทบต่อด้านลบ เช่น การเสียโอกาสทางธุรกิจ การโดนห้ามจำหน่ายทำให้สูญเสียรายได้เป็นจำนวนมาก “มีหนังสือแจ้งเตือนมาให้หยุดขายเพราะไปละเมิดสิทธิบัตรการออกแบบของบริษัทต่างชาติที่ได้จดทะเบียนไว้ในไทยแล้ว แม้จะลงทุนไปเยอะแต่ก็ต้องหยุดขาย” (บริษัทเอกชน), การเพิ่มต้นทุนค่าใช้จ่าย “จะเอาสินค้าไปขายในห้าง ทางห้างบอกให้ไปจดเครื่องหมายการค้ามาก่อน” (ผู้ประกอบการ) ตามผลงานวิจัยของพิริยะ ผลพิรุฬห์ (2553) ที่พบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่สนใจและตระหนักรู้ถึงประโยชน์ที่ได้จากทรัพย์สินทางปัญญา ดังนั้นเลือกที่ไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา จนกระทั่งพบปัญหาหรือข้อพิพาท

5.1.2 ประโยชน์หรือข้อดีของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

การจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและการนำทรัพย์สินทางปัญญามาใช้ในองค์กร นอกจากจะไม่พบข้อเสียดังที่กล่าวไปแล้ว ยังช่วยแก้ปัญหาเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาในองค์กรได้ตามบทความของ ท.ปภาวัลย์ (2560) การคุ้มครองและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาในองค์กรเป็นประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขัน สร้างองค์ความรู้ ต่อยอดเพื่อความยั่งยืนด้านทรัพย์สินทางปัญญาของทั้งต่อองค์กรและประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม อีกทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้องค์กร “ทรัพย์สินทางปัญญาสามารถส่งเสริมภาพลักษณ์หรือแบรนด์ดิ้งของสินค้าหรือบริการของตนได้ ถ้าแบรนด์มีความแข็งแกร่งเพียงพอ ก็สามารถนำไปขายหรือต่อรองเงิน ไขต่างๆ กับคู่สัญญาหรือคู่ค้าได้” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา) พร้อมทั้งเพิ่มศักยภาพอย่างถูกต้องตามกฎหมายในการดำเนินธุรกิจอีกด้วย “ปกป้องคุ้มครองเทคโนโลยีที่บริษัทได้ลงทุนค้นคว้า วิจัยและพัฒนาไปอย่างสมบูรณ์ ถูกต้องตามกฎหมาย โดยกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาก็เป็นกฎหมายเฉพาะที่ทำให้การรับรองและคุ้มครองที่แยกออกจากกฎหมายแพ่งพาณิชย์ทั่วไป นอกจากนี้ทรัพย์สินทางปัญญายังถือเป็นสินทรัพย์ของบริษัทโดยสามารถถือสิทธิแต่เพียงผู้เดียว เป็นข้อได้เปรียบทำให้บริษัทมีความสามารถเหนือคู่แข่ง” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

5.1.3 การวางแผนการดำเนินงานสำหรับการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

การวางแผนงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร ตามงานวิจัยของพิริยะ ผลพิรุฬห์ (2553) องค์กรควรมีการวางแผนงานหรือวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ การคิด พิจารณา และวางแผนตั้งแต่เริ่มแรก ย่อมนำมาซึ่งผลตอบแทนอันทรงคุณค่าแก่การประกอบธุรกิจสำหรับองค์กรของตนต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ผู้บริหารควรให้ความสำคัญมีความตระหนักรู้ในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อการวางแผนปรับใช้ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง “ผู้บริหารของบริษัทต้องมีความตระหนักรู้และเห็นถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญาสร้างความเข้าใจตั้งแต่ส่วนบังคับบัญชาจนถึงหน่วยปฏิบัติงาน เพื่อที่ทั้งองค์กรจะสามารถวางแผนและปรับใช้งานด้านทรัพย์สินทางปัญญาได้เกินประโยชน์อย่างแท้จริง” (ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร (Managerial Implication)

เพื่อให้ภาคธุรกิจเอกชนมีความตระหนักรู้ความสำคัญและประโยชน์ของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานั้น การแสดงให้เห็นผลกระทบข้อแตกต่างของการจดทะเบียนสามารถทำให้ภาคเอกชนสนใจและพบว่าการจดทะเบียนมีผลประโยชน์มากกว่าเพื่อนำมาวางแผน

แนวทางการดำเนินการด้านทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต ปัจจัยที่ผู้บริหารควรคำนึง ได้แก่

5.2.1 การจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเป็นการลงทุน

จากบทสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้ให้ความเห็นไว้ว่า “ระดับผู้บริหารต้องมีความคิดว่าเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาเป็นการลงทุน ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายเนื่องจากทรัพย์สินทางปัญญาสามารถสร้างประโยชน์กับเราได้ในอนาคต” และจากผลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษามานั้น การจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาถือเป็นการลงทุนสำหรับภาคธุรกิจเอกชนเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการดำเนินงานมากกว่าจะถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้รับมาจากการจดทะเบียนนั้นให้อำนาจแต่เพียงผู้เดียวกับเจ้าของสิทธิ ผู้เป็นเจ้าของสิทธิจึงสามารถนำทรัพย์สินทางปัญญามาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างสูงสุด

ดังนั้น ภาคธุรกิจเอกชนจำเป็นที่จะต้องจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของตน โดยทุกธุรกิจควรเริ่มจากการวางแผนจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเพื่อสร้างความจดจำสินค้าหรือบริการในแบรนด์ของตน จากนั้นเมื่อธุรกิจมีการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์หรือการออกแบบ จึงค่อยวางแผนการจดทะเบียนอนุสิทธิบัตรหรือสิทธิบัตรการออกแบบ และเมื่อต่อยอดสร้างองค์ความรู้ในสิ่งประดิษฐ์ที่มีความใหม่เข้าหลักเกณฑ์การจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์แล้ว จึงนำไปจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ต่อไป ทั้งนี้ การจดทะเบียนสิทธิบัตรมีข้อจำกัดเรื่องคุณสมบัติด้านความใหม่ที่ห้ามเปิดเผยข้อมูลสำคัญของสิ่งประดิษฐ์ก่อนการยื่นคำขอจดทะเบียน ดังนั้น ภาคธุรกิจควรมีขั้นตอนการป้องกันความลับและการเปิดเผยอย่างไม่ตั้งใจ หรือควรปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญาก่อนการดำเนินงานด้านธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

5.2.2 การสร้างตระหนักรู้ในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาทุกภาคส่วนขององค์กรธุรกิจ

ผู้บริหารควรมีการสร้างความตระหนักรู้เรื่องถึงความสำคัญและประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญาในองค์กร โดยเริ่มต้นจากผู้บริหารเนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้กำหนดแนวทางการบริหารการดำเนินการขององค์กร

ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องเข้าใจในระบบทรัพย์สินทางปัญญาอย่างแท้จริง และส่งต่อความตระหนักรู้นี้ไปยังผู้ปฏิบัติงานทั้งองค์กร โดยการสร้างค่านิยมว่าการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นการลงทุน ต่อยอดศักยภาพองค์ความรู้ในองค์กรเพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรในอนาคต

5.2.3 การวางแผนการดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาควบคู่ไปกับแผนการดำเนินงานของภาครัฐกิจเอกชนอย่างครบวงจร

ภาครัฐกิจเอกชนควรมีการวางแผนแนวทางการดำเนินการด้านทรัพย์สินทางปัญญาอย่างครอบคลุมต่อเนื่องควบคู่ไปกับแผนการดำเนินงานของทั้งองค์กรตั้งแต่ฝ่ายบริหารลงมาถึงฝ่ายปฏิบัติการ ในองค์กร ทั้งแผนงานปัจจุบันและในอนาคต เนื่องจากประโยชน์เชิงพาณิชย์จากทรัพย์สินทางปัญญานั้น จำเป็นที่ต้องใช้ทั้งเงินทุน เวลา และทักษะจากแรงงานที่มีการวิจัยและพัฒนา ดังนั้น ภาครัฐกิจเอกชน ต้องมีการวางแผนให้ครบถ้วน โดยไตร่ตรองถึงผลกระทบในทุกด้าน

การนำทรัพย์สินทางปัญญามาใช้ในภาครัฐกิจเอกชนอย่างครบวงจร ควรเริ่มตั้งแต่การสร้างสรรค์ผลงานทางทรัพย์สินทางปัญญา (Creation) จากนั้นจึงปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาด้วยการจดทะเบียนคุ้มครอง (Protection) และนำทรัพย์สินทางปัญญามาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ (Utilization) หากมีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเกิดขึ้น จึงจะบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาตามสิทธิที่องค์กรได้จดทะเบียนไว้ (Enforcement)

5.2.4 ภาครัฐกิจเอกชนควรมีหน่วยงานหรือฝ่ายที่ดูแลงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาโดยเฉพาะ

งานทรัพย์สินทางปัญญาเป็นงานที่มีหลากหลายรูปแบบ หลายสาขาวิชา เช่น งานด้านวิศวกรรม งานด้านวิทยาศาสตร์ งานด้านคอมพิวเตอร์ งานออกแบบ ฯลฯ ที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

ดังนั้น ภาครัฐกิจเอกชนควรมีหน่วยงานหรือฝ่ายที่ดูแลทรัพย์สินทางปัญญาโดยเฉพาะ เนื่องจากงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาเป็นงานที่ต้องการความเชี่ยวชาญและมีขั้นตอนงานซับซ้อนต่อเนื่อง หากภาครัฐกิจเอกชนมีหน่วยงานที่ดูแลทรัพย์สินทางปัญญาในองค์กรโดยเฉพาะ ก็จะสามารรถปรับใช้งานทรัพย์สินทางปัญญาทั้งกระบวนการตามแผนงานได้อย่างครบถ้วน

5.2.5 การสร้างแรงจูงใจในการคิดค้นและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา

การคิดค้นและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นในองค์กร นับว่าเป็นการสร้างสรรคงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งมีผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจและการลงทุนโดยรวมของประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างงานประดิษฐ์ทางทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประโยชน์ก็ยังสามารถอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือมนุษยชาติในแง่ต่างๆ ได้

ดังนั้น ภาครัฐกิจเอกชนควรสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้กับนักวิจัย นักประดิษฐ์หรือผู้ปฏิบัติงานในองค์กรไม่ว่าจะเป็นค่าตอบแทน การให้สิทธิความเป็นเจ้าของ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้มีการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาในอนาคตต่อไป

5.3 ข้อจำกัดในการวิจัยและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในการวิจัยและผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.1 กลุ่มตัวอย่างที่จำกัด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่จำกัดจึงเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถเป็นตัวแทนประชากรของภาคธุรกิจเอกชนทั้งหมดได้ ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาภาคธุรกิจเอกชนที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมภาคธุรกิจทั้งหมด

5.3.2 ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ที่ทำการศึกษาเฉพาะผลกระทบต่อการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคธุรกิจเอกชน ดังนั้นในการวิจัยครั้งถัดไปควรเปรียบเทียบขอบเขตการศึกษาใหม่ เช่น ผลกระทบการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของภาครัฐและมหาวิทยาลัย เป็นต้น

5.3.2 ประเภททรัพย์สินทางปัญญา

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาเฉพาะทรัพย์สินทางปัญญาประเภท ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้าเท่านั้น ดังนั้น การศึกษาครั้งถัดไปควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ เช่น สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ แบบผังภูมิของวงจรรวม เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์. (2560). รายงานประจำปี 2559. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2560, จาก <https://www.ipthailand.go.th/th/รายงานประจำปี.html>.
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์. (ม.ป.ป.). เอกสารความรู้ ทรัพย์สินทางปัญญา *Intellectual Property*. นนทบุรี: กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์.
- จิรศักดิ์ รอดจันทร์. (2555). สิทธิบัตร หลักกฎหมายและแนววิธีปฏิบัติเพื่อการคุ้มครองการประดิษฐ์ และการออกแบบผลิตภัณฑ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ท.ปภาวัลย์. (2560). ประเด็นที่น่าสนใจในการปกป้องเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป (*Well-known Mark*) ในบริบทของกฎหมายไทยหรืออื่นๆ สู่ความเชื่อมโยงในยุค 4.0. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2560, จาก http://www.ipitc.coj.go.th/doc/data/ipitc/ipitc_1487215889.pdf.
- ปริญญา ศรีเกตุ. (2554). ปัญหาการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญากับการมีคำวินิจฉัยในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 3(1): 52-70.
- พิริยะ ผลพิรุฬห์ และพันธ์รับ ราชพงศา. (2553). ทรัพย์สินทางปัญญา กรณีศึกษา SMEs ไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนตรี โสคติยานุรักษ์. (ม.ป.ป.). การค้าในศตวรรษที่ 21 กับทรัพย์สินทางปัญญา. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2560, จาก http://www.ipitc.coj.go.th/doc/data/ipitc/ipitc_1487215931.pdf
- วัศ ดิงสมิตรคุณ. (2543). บทบาทของทรัพย์สินทางปัญญากับการประกอบธุรกิจ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ. (ม.ป.ป.). เอกสารความรู้ กฎหมายสิทธิบัตร. กรุงเทพฯ: ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง.
- ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ. (ม.ป.ป.). เอกสารความรู้ กฎหมายเครื่องหมายการค้า. กรุงเทพฯ: ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง.
- ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ. (ม.ป.ป.). เอกสารความรู้ กฎหมายลิขสิทธิ์. กรุงเทพฯ: ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง.
- สิริรัตน์ สารี. (2555). การนำสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายการค้าเป็นหลักประกัน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สุชาดา วรรณสูตร. (2542). การใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันหนี้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

ชุดคำถามที่ 1 คำถามสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ อายุ เพศ ระดับการศึกษา
2. ประสบการณ์การทำงาน ประเภททรัพย์สินทางปัญญาที่คุณได้รับผิดชอบ
3. ขอบเขตงานที่คุณได้รับผิดชอบ

ส่วนที่ 2 ผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

- อธิบายกระบวนการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ท่านเกี่ยวข้องพอสังเขป
- ประเด็นหรือข้อพิพาทที่พบบ่อย ในเรื่องการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
- ข้อดีหรือประโยชน์ของภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการ จะได้รับจากการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
- ข้อเสียหรือการเสียประโยชน์ของภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการ จะได้รับจากการไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะที่มีต่อการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

- นโยบายประเทศไทยยุค 4.0 ส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจเอกชนอย่างไร ทิศทางหรือแนวโน้มการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในอนาคตเป็นอย่างไร
- กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันเป็นอย่างไร (ข้อดีของกฎหมาย/ ข้อควรปรับปรุงของกฎหมาย/ การบังคับใช้เพื่อการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาของกฎหมายสำหรับภาคธุรกิจเอกชน)
- ข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนดำเนินการขอจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของภาคธุรกิจเอกชน

ชุดคำถามที่ 2 คำถามสัมภาษณ์สำหรับภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์จากผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ อายุ เพศ ระดับการศึกษา
2. ประสบการณ์การทำงาน ประเภททรัพย์สินทางปัญญาที่คุณได้รับพิชชอบ
3. ขอบเขตงานที่คุณได้รับพิชชอบ

ส่วนที่ 2 ผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

- ธุรกิจของท่านมีการวางแผนในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาหรือไม่ อย่างไร
- ธุรกิจของท่านเคยจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาหรือไม่ จดกับสินค้าหรือกับบริการประเภทใด

ประเภทใด

- สาเหตุในการเลือกที่จะจด หรือเลือกที่จะไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
- ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับธุรกิจของท่าน
- ข้อพิพาทหรือข้อเสียที่เคยพบจากการไม่ได้จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับ

ธุรกิจของท่าน (ชนะ/แพ้) (คู่กรณี คือใคร มีลักษณะอย่างไร)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

- แนวโน้มในอนาคตของบริษัทในเรื่องการวางแผนจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
- อยากให้ภาครัฐมีการปรับปรุงพัฒนาในด้านการบริการหรือขั้นตอนการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในจุดไหน หรือขั้นตอนใดที่มักเป็นจะเป็นอุปสรรค

ชุดคำถามที่ 3 คำถามสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ อายุ เพศ ระดับการศึกษา
2. ประสบการณ์การทำงาน ประเภททรัพย์สินทางปัญญาที่คุณได้รับพิชชอบ
3. ขอบเขตงานที่คุณได้รับพิชชอบ

ส่วนที่ 2 ผลกระทบของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

- ในภาพรวม ข้อดีและข้อเสียของการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับภาคธุรกิจเอกชน คืออะไร

- ธุรกิจหรือผู้ประกอบการประเภทไหนที่นิยมจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญามากที่สุด และนิยมจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในประเภทใด (เครื่องหมายการค้า/ สิทธิบัตร/ ลิขสิทธิ์/ อื่นๆ)

- สาเหตุที่ธุรกิจหรือผู้ประกอบการดังกล่าว สนใจจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
- ประโยชน์ที่ธุรกิจหรือผู้ประกอบการดังกล่าว ได้รับจากการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
- ทำไมธุรกิจหรือผู้ประกอบการบางประเภทเลือกที่จะไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
- ธุรกิจหรือผู้ประกอบการดังกล่าวสามารถถูกทำให้เสียประโยชน์จากการไม่จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาหรือไม่ อย่างไร
- ปัญหาหรือข้อพิพาทที่พบบ่อยที่สุด เกี่ยวกับการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

- แนวโน้มการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของภาคธุรกิจเอกชนในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
- กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาในปัจจุบันเป็นอย่างไร (ข้อดีของกฎหมาย/ ข้อควรปรับปรุงของกฎหมาย/ การบังคับใช้เพื่อการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาของกฎหมายสำหรับภาคธุรกิจเอกชน)
- ข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนดำเนินการขอจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของภาคธุรกิจเอกชน
- อยากให้ภาครัฐมีการปรับปรุงพัฒนาในด้านการบริการหรือขั้นตอนการขอจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในจุดไหน หรือขั้นตอนใดที่มักจะเป็นอุปสรรค